

DARBININKAS

Vo. LVII Nr. 51

SECOND-CLASS

Postage paid at Brooklyn, N.Y. Penktadienis-Friday, Gruodis - December 8, 1972

910 WILLOUGHBY AVE.,
BROOKLYN, N.Y. 11221

15 cent

HANOJUS YRA PADARĘS NAUJŲ NUOLAUDŲ, TIKIMASI LAIMINGO DERYBŲ GALO

Su Vietnamo karo politiniais-diplomatiniais reikalais ryšių turį Amerikos pareigūnai pereiną savaitę rodė daug optimizmo dėl derybų pasiekimo, bet tik pereiną penktadienį neoficialiai tepasakė to optimizmo priežastį — kad Hanojaus vyriausybė vėl yra padariusi kelias ne pačias didžiausias, bet gana svarbias ir reikalingas nu-

DEMOKRATŲ VARGAI

McGoverno katastrofiškas pralaimėjimas ir ta proga demokratų partijos sujaukimas sukėlė ant kojų būrį demokratų gubernatorių ieškoti kelių partijai išsuirutės išvesti. Tam tikslui sukvietas partijos komiteto pasitarimas gruodžio 9.

Norima sudaryti naują komitetą ir duoti jam naują pirmininką, bet po nominacijos McGovern pastatytą Ms. Westwood nenori geruoju trauktis, bent jau tol, kol bus parodytas naujas kandidatas.

Frontui prieš McGovern Westwood sustiprinti į darbą įjungtas ir gub. Wallace štabas, kurs Washingtono jau turi būstinę.

PASAULIS TRUMPAI

— P. Vietnamo senatas veiks sutartinai parėmė prez. Thieu nusistatymą, kad į karo paliaubų sąlygas įeity į S. Vietnamo kariuomenės išvedimas iš P. Vietnamo teritorijos. Šitas klausimas, atrodo, dabar yra svarbiausia kliūtis dėl paliaubų sąlygų susitariti.

— P. Korėjiečiai gausiai dalyvavo referendume ir 90 proc. daugumą pritarė konstitucijos pataisoms. Reiškia, kad pasitikėjimas prez. Park Chung tebe didelis, nors Amerikos reporteriams jis labai nepatinka.

Mirė kun. Norbertas Trepša

Lapkričio 30 St. Francis ligoninėje Roslyn, L.I., mirė kun. Norbertas J. Trepša, latvis, katalikų kunigas, vienas iš pagrindinių BATUNo organizatorių ir veikėjų. Palaidotas gruodžio 4 iš St. Francis de Chantal bažnyčios Bronx St. Charles kapinių latvių katalikų skyriuje.

Velionis buvo gimęs 1913 spalio 9 Petrapilyje. Paskui su tėvais persikėlė į Latviją, 1930 baigė gimnaziją, 1942 baigė Latvijos universitete teisę. Nuo 1937 dirbo įvairiuose latvių laikraščiuose, buvo letgalių laikraščio vyriausias redaktorius.

Tuo metu jis mėgo rašyti, įvairiais slapyvardžiais yra para-

laidas. Nesakoma, kada tai įvyko, bet svarbu tai, kad taip tikrai buvo.

Pirma, Hanojus sutikęs paliaubų sutartį paminėti, kad atstatoma išilgai 17 paralelės kadaise išvesta demilitarizuota zona, kurios ilgis 39 mylios, gylis 6 mylios. Šitame plote šalys įsipareigoja nevykdyti jokių karinių operacijų ir nelaikyti jokių karinių įrengimų. Pirmajame susitarime tuo reikalu nieko nebuvo pasakyta, todėl Saigono vyriausybė susitarimo pasirašyti nesutiko.

Antras Saigono reikalavimas buvo, kad paliaubos įsigaliojotų Laose ir Kambodijoje tuo pat metu, kaip pietų ir šiaurės Vietnamuose. Dabar tas reikalavimas patenkintas ir sutartį įrašytas. "Svetimos kariuomenės" tuos kraštus turi tuojau paleisti. Taipgi abi šalys įsipareigoja nebe naudoti Laoso ir Kambodijos savo karinių operacijų bazėmis. Kas tos "svetimos kariuomenės", kai žinoma, jog ten yra tik S. Vietnamo kariuomenė? Į kabutes tie du žodžiai paimiti todėl, kad S. Vietnamui nereikėtų oficialiai dabar prisipažinti, kad ten operuojančios svetimos kariuomenės tikrai yra ir buvo S. Vietnamo kariniai daliniai.

Trečia, padaryta pataisa ir dėl pasipildymo ginklais paliaubų metu. Ne ta prasme, kad jų galima daugiau atsivežti, bet tik supaprastinta kontrolės procedūra. Nežiūrint šitų nuolaidų, dar likę nesutvarkyti keli rimti klausimai. Svarbiausi yra šie: nerasytas S. Vietnamo pažadas dalį savo kariuomenės iš P. Vietnamo ištraukti paliaubas paskelbus ir toks pat nerasytas Saigono įsipareigojimas atitinkamą skaičių savo karių demobilizuoti; antra, suorganizuoti tarptautinę kontrolę taip, kad neliktų jokių ginčų dėl jos tei-

šes novelių, keleta dramų, poezijos ir du romanus. Pokario metais jis irgi dirbo latvių spaudoje, Louvaine, Belgijoje, studijavo filosofiją. Į Ameriką atvyko 1949, studijavo politinius mokslus ir teologiją Detroito universitete. 1953 baigė St. John's Provincial seminariją Plymouth, Mich. Ir kaip kunigas dirbo Detroito, Chicagoje, nuo 1962 persikėlė į New Yorką ir dirbo latvių katalikų misijoje. Čia leido katalikų laikraštį Dzintines Balssas, kuris buvo spausdinamas lietuvių pranciškonų spaus-tuvėje.

New Yorke jam atėjo idėja suorganizuoti baltus ir sudaryti vienetą, kuris nuolat klebentų Jungtines Tautas. 1965 lapkričio 13 jis prisidėjo prie baltų organizuojamo demonstracijų ir masinio mitingo Madison Square Garden. 1966 kovo 19 jis įkūrė BATUN — Baltic Appeal To the United Nations. Jis buvo išrinktas pirmuoju egzekutyviniu pirmininku, paskui buvo UBA-BATUN prezidentu, dabar buvo viceprezidentas.

Jis nuoširdžiai rūpinosi BATUNu, rinko jam lėšas, rašė visokius memorandumus. Turėjo plačias pažintis, buvo visada malonaus būdo, išmintingas, sugebėjo vadovauti ir darbus organizuoti.

Eilę metų jis buvo nuolatinis svečias pranciškonų spaus-tuvėje, bičiuliavosi su daugybe lietuvių, atsilankydavo į lietuviškas šventes, iškilmes. Buvo nuoširdus baltų draugystės šalininkas.

sių ir pareigų, dėl jos narių ap-rūpinimo susisiekimo priemonėmis ir kt. Tai labai svarbi dalis, nes Kanada, pavyzdžiui, nedavė formalaus sutikimo dalyvauti komisijoj tol, kol šitie

Taip atrodo Kultūros Židinio didžiosios salės pamatai. Toje vietoje bus kafeteria. Viršuje bus statoma salė. Gilumoje — dabartinis K.Z. namas. Nuotr. P. Bivainio

ALRK Federacijos seimas

Amerikos Lietuvių R. K. Federacijos 41-mas seimas įvyko lapkričio 25-26 Chicago, Jaunimo centre.

Po pirm. dr. J. Jerome atidarymo dvasios vadas kun. dr. I. Urbonas sukalbėjo maldą. Seimui pirmininkavo M. Rudienė, K. Kleiva ir I. Sakalas, sekretoriavo A. Dumbrienė ir G. Sviderskaitė.

Po eilės sveikinimų išklausyta turininga dr. Z. Daniilevičiaus paskaita "Federacijos veiklos gairės atečiai". Federacija daug padarė atsikuriant Lietuvai. Iš jos laukiama darbų ir dabar. Siūlė ne federacijos struktūrą keisti, o darbą atnaujinti naujais metodais. Daugiau iniciatyvos įjungiant jaunimo organizacijas. Mūsų uždaviniai: lietuviybės ugdymas, tarmybą religiniam principam, kova už Lietuvos laisvę, palaikyti vienybę organizacijų tarpe, gilinti ideologinį įsijamumą.

Paskaita sulaukė gausių klausimų ir diskusijų. Prelegentas visiem išsamiai atsakė.

Apie valdybos veiklą pranešė pirm. dr. J. Jerome ir ižd. J. Paškus. Dr. A. Damušis pranešė apie Dainavos stovyklą, kuri įkurta 1955 federacijos rūpesčiu. K. Kleiva pranešė apie PLK bendriją, o kun. K. Kuzminskas — apie Religinę Šalpą.

Šeštadienį, 5 val. popiet Švč.

ŽUVO KUN. R. KASPONIS

Kun. Romas Kasponis, Los Angeles, Calif., Šv. Kazimiero lietuvių parapijos vikaras, gruodžio 4 dienos šviesoj važiuodamas aplytu greitkelio, prarado automobilio kontrolę, trenkė savo automobiliu į greitkelio padalijimą ir staiga neteko gyvybės. Po gedulingų mišių Šv. Kazimiero bažnyčioj, gruodžio 7 išvežamas laidoti į Cleveland, Ohio, kur gyvena jo tėvai ir giminės. Velionis buvo gimęs 1939 balandžio 23, kunigu įšventintas 1964 kovo 14.

VLIKO SEIMAS 1972 M.

Vliko seimo 1972 metų sesija įvyko lapkričio 25-26 Clevelande. Globos darbus atliko Clevelande susidaręs J.F. Daugėlos pirmininkaujamas komitetas: parūpino Hollander House viešbučio patalpas, surengė Šv. Jurgio parapijos salėj vakarienių koncertą, seimą garsino spaudoj ir per vietos Tėvynės Garsų radiją, kvietė svečius ir kt. Į vakarienių koncertą svečių atsilankė daugiau, pačiais seimo posėdžiais domėjos tik gana ribotas būrys. Tarp jų buvo ir šias eilutes rašantis — jis pasidalins keliais savo įspūdžiais.

VLIKO PAREIGŲNŲ PRANEŠIMAI

Atidaromąjį daugiausia deklaracinio pobūdžio žodį tarė pirm. dr. J. K. Valiūnas, tarybos darbo pranešimą padarė jos pirm. dr. A. Skėrys, valdybos — Vliko finansų tvarkytojas Jurgis Valaitis, Tautos Fondo valdybos — Z. Jurs (pirm. prel. J. Balckūnas atvykti negalėjo), Tautos Fondo Kanados atstovybės — jos pirm. Aug. Kuolas. Pranešimai darė gerą įspūdį, nes buvo paruošti ir dalykiški. Pavyko gauti rotatorium padaugintą tik Jurgio Valaičio valdybos vardu padarytą pranešimą, tad prie jo ir čia ilgiau stabtelėjama.

Svarbiausias valdybos "užsienio politikos" uždavinys buvo pasirengti vad. Europos saugumo konferencijai. Buvo pasitarta su Lietuvos Laisvės Komitetu, rugsėjo 9 buvo sušauktas veiksmų ir bendruomenių atstovų pasitarimas, sudarytoji trijų narių komisija (V. Sidzikauskas, D. Krivickas ir Br. Nemickas) paruošė memorandumą, memorandum buvo išsiųstas visom konferencijoje dalyvaujantioms vyriausybėms. Taip pat buvo išsiųsti memo-

randumai V. Vokietijos bundestago nariams ryšium su Vokietijos-Sov. Rusijos nepuolimo sutartim ir JAV prezidentui R. Nixonui ryšium su jo kelione į Maskvą. Vliko pirm. dr. J. K. Valiūnas keliais atvejais lankėsi Valst. Departamente, etninių grupių atstovų priėmimo JAV prezidentui priminė Lietuvos okupaciją, atliko kelias keiliones. Į Jungt. Tautas buvo kreiptasi dėl 17 tūkst. ok. Lietuvos tikinčiųjų pagalbos šaukimo ir kt. atvejais. Elta leidžiama lietuvių, anglų, italų, vokiečių ir prancūzų kalbomis. Rusijos-Vokietijos sąmokslų dokumentų leidinys jau surinktas, sulaužytas ir išleidžiamas. Lapkričio 18 buvo susitarta su latviais ir estais dėl konkretaus bendradarbiavimo, įkuriant santalką The World Baltic Conference.

J. Valaičio pranešima dėmesio skyrė ir "vidaus politikai" — įvairiems tarpusavio santykiams, pasitaikantiems skersvėjams, bet apie tai kitos šių pastabų vietoj. Reikšmingi ir džiuginantys įvykiai buvo jaunimo kongresas ir tautinių šokių šventė, tačiau visiem kitiem "dėl jų, tur būt, niekad nebuvo taip sunku, kaip šiomet, papildyti tuščius savo aruodus". Svarbu ir džiugu, kad Lietuvos ir jos laisvinimo reikalai kongrese užėmė deramą vietą, ir tai stiprina tikėjimą, kad paramos tęstinumas Lietuvai bus išlaikytas tol, kol to reikės. Palietę radijo valandėlių darbą, ryšių mezgimą, draugų ieškojimą Lietuvos laisvės bylai, Vliko finansus (iki šio suvažiavimo valdyba išleido netoli 45 tūkst. dol.) ir kitus reikalus, J. Valaitis pranešimą baigė tokia išvada: "Mes čia atliekam svarbius uždavinius, kurių Lietuvos rezistencija pati viena negalėtų atlikti. Tačiau niekam iš mūsų, tur būt, nėra abejonių, kad pagrindinis frontas, lemiamosios grumtynės vyksta ir vyks Lietuvos miestuose, miesteliuose ir kolonikuose. Ši kova bus atkakli ir truks tol, kol Lietuva atgaus laisvę gyventi nepriklausomą gyvenimą, kuri tvarkys ir lems Lietuvos žmones".

PASKAITOS

Lietuvos Washingtono pasiuntinybės patarėjas dr. Stasys Bačkis gvildeno temą "Tarptautiniai įvykiai ir Lietuva". Paskaita suklebė gyvas diskusijas, ir dr. St. Bačkis pasisakymai pareikalavo iš jo beveik antra tiek laiko. (Paskaita spausdinama skyrium. — Red.)

Dr. Jonas Genys skaitė paskaitą apie Vliką ir lietuvių visuomenę. Rėmėsi savo paties samprotavimais bei įspūdžiais, tad paskaita dvelkė bendrybėmis. Šalimais praeita pro Vliką sudarančias politines sroves bei kovinius sąjūdžius, o tai galėjo būti labai įdomi paskaitos dalis, rodanti, kokią realią atramą Vlikas lietuvių visuomenėj iš tikrųjų turi. Daug konkretesnis buvo

(nukelta į 2 psl.)

PASAULINĖ BALTŲ SANTALKA

New Yorke Statler-Hilton viešbutyje lapkričio 18 trys baltiečių organizacijos — Vlikas, Pasaulio laisvųjų latvių federa-

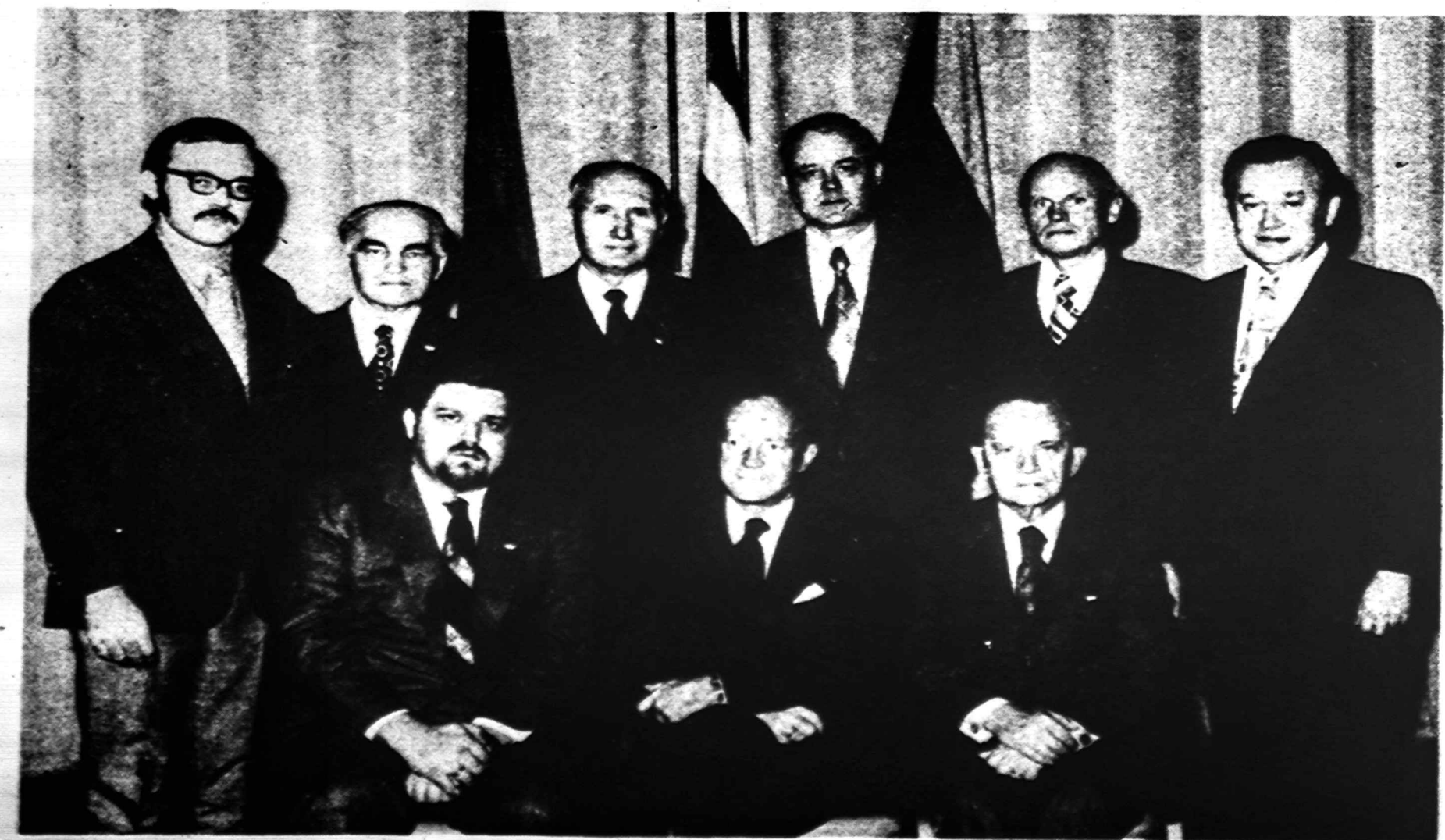
cija ir Pasaulio estų taryba — sutarė bendradarbiauti: derinti politinę veiklą; pasikeisti informacijom apie padėtį Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje; siekti įsteigti bendrą informacijos centrą.

Organizacinė bendradarbiavimo forma vadinsis Pasaulinė Baltų Santalka (Baltic World Conference). Ji turės prezidiumą, kuriam kiekviena tautybė skirs po tris asmenis. Pirminkai rotacine eile keisis kasmet. Šių pirmųjų metų pirminku išrinktas dr. J. K. Valiūnas, sekretorium A. Razgaitis, izdininku J. Valaitis. Posėdžiaus prezidiumas kartą per du mėnesius.

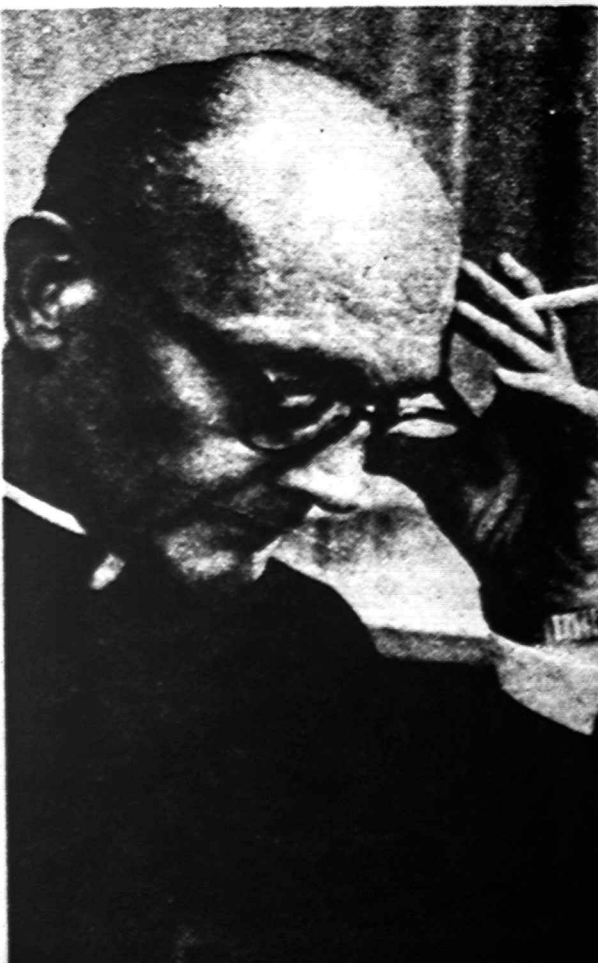
Steigiamajame susirinkime dalyvavo visa Vliko valdyba; latvių ir estų buvo didesnis skaičius. Dalyvavo ir sveikino gen. kons. A. Simutis, gen. kon. Ernst Jaakson.

Pasitarimui pirmininkavo latvis Uldis Grava, federacijos pirmininkas, sekretoriavo lietuvis A. Razgaitis. (E.)

— D.D.

Pasaulinės Baltų Santalkos steigiamasis posėdis lapkričio 18 New Yorke. Iš k. sėdi U. Grava — Pasaulio Laisvųjų Latvių Federacijos pirmininkas, dr. K. Valiūnas — Vliko pirmininkas, A. Anderson — Pasaulio Estų Tarybos pirmininkas, stovi — A. Razgaitis, V. Eglite, A. Abakunks, J. Simonson, J. Valaitis, I. Pleer. Nuotr. Bruno Rozitis.

Kun. Norbertas Trepša

MALA IR PYKSTA, KAD SUMALTI DAR NEJSTENGĖ

Sovietų spauda apie tautinės sąmonės ir religinių tradicijų gajumą

Tautinis ir religinis atsparumas vienas kitą remia

Pravda (rugsėjo mėn.) vedamajame iš naujo prabilo apie du savo priešus — tautiskumą ir tikėjimą. O ypačiai žymėjo tarp dviejų priešų sąjungą. Esą tarp "religinių ir nacionalistinių prietarų" yra tarpusavio ryšys. Bažnyčios ir sekto turinčios pretenzijų vaidinti tautinių vertybių saugotojų rolę.

Vedamasis rašė taip pat, kad kai kurie partijos ir komjaunimo nariai dalyvauja religinėse apeigose. Tuo pat skundėsi laikraštis ir spalio 22. Nors Baškiruose ir totorių autonominėje srityje per paskutinius dešimt metų uždaryta 23 bažnyčios ir 15 mečečių, bet esą biariausia tai, kad ir patys rusai jau prieš keletą metų religinius ženklus emę laikyti tautiniais ženklais. Esą ortodoksinius kryžius nešioja, aiškindami, kad tai rusų tautinis, o ne religinis palikimas.

Krasnaja zvezda spalio 22 vedamajame sako, kad "atgyvenos" praktikuojamos net ir tarp armijos žmonių. Baptistų sekta daranti įtakos karininkų ir karių žmonoms. Kariuomenės barakuose esą rasta iš aliuminijaus padarytų ir pabarstytų kryželių. Tas pats laikraštis mini, kad Gudijoje keletas kareivių atsisakę

imti šautuvus ir duoti priesaiką. Tai nelegali baptistų sekta, vadinami "iniciativniki".

Lietuvos atsparumas užkrečiantis

NY Times Magazine (rugsėjo 10) pastebėjo, kad ryškiausiai protestas prieš tautinę ir religinę priespaudą pasirodė Lietuvoje — peticija su 17,000 parašų, jaunuolio susideginimas su protesto demonstracijom Kaune. "Gal kebliausias Brežnevui ir jo draugam yra lietuvių protesto sąjūdis iš visų, su kuriais jie turėjo reikalo. Nors Lietuva yra maža, tautiskumas pasirodė

čia viena iš stipriausių dabarties jėgų, radęs lietuvių masėse didesnio atgarsio už politines laisvės ir socialinį teisingumą... Kas nutinka Lietuvoje, neabejotinai bus stebima didesnėse respublikose — Ukrainoje ir vidurinėje Azijoje".

Kiek tautinė sąmonė gyva, pasirodė, kaip priminė Chr. Sc. Monitor, ir olimpinuose žaidimuose — ten atletai norėjo būti vadinami "ukrainiečiais", "bulgarais", bet ne "sovietais".

N. Y. Times (lapkričio 22) korespondentas Hedrick Smith teigia, kad tautinis-religinis sąjūdis esąs ir Azerbeidžane, Uz-

bekistane, Turkmenijoje, Gruzijoje, Armenijoje. Konkretesnių žinių duoda iš Uzbekistano, kaip ten sovietinė rusifikacija ir ateizmo invazija susilaukia užbekų pasipriešinimo.

Ten nėra tokios griežtos tautinės sąmonės kaip Gruzijoje, Estijoje ir Lietuvoje — sako korespondentas. Industrializacijos priedanga sovietam pasisekė prigrūsti daug kolonistų iš Rusijos. Tas kente tarp 1.4 mil. gyventojų 565,000 yra jau rusai. Rusų skaičius didesnis už pačių uzbekų. Arabišką raidyną jau pakeitė rusišku. Tačiau uzbekai stengiasi laikytis savo tradicijų — švenčia savo islamiškas šventes, vedasi ir laidojasi pagal musulmonų papročius. Tas kento lankytojas paklausęs vaikiną, kokia didžiausia čia šventė. Tikėjosi išgirsianti apie revoliucijos dieną, 50 metų sukaktį. Bet vaikinai atsakė — lapkričio 8, musulmonų šventė.

Ir čia tautinis elementas sutaria su religiniu.

Ypatinai rusam parūpę, kad uzbekų šeimos gausios, toli pralenkia rusų šeimas, o tai svarbu tolimos distancijos veiklai.

Liberalizmo ar stalinizmo keliu?

Kalbėdami sovietinėje spaudoje apie religinį ir tautinį momentus, sovietai reikalauja sustiprinti pastangas kovai prieš juos. Pravdoje (spalio 31) Ukrainos pirmasis sekretorius Vladimir V. Scherbitsky kartoją Lenino žodžius kaip direktyvą — įvairiom sovietinėm tautybėm yra skirta susilieti. Esą reikalaujama "politinės, ekonominės ir kultūrinės integracijos" (Chr. Sc. Monitor lapkr. 14).

Ir apsaugos ministeris Andrei A. Grečko Komunisto žurnale kartoją dar griežtesniais žodžiais Brežnevo doktriną apie "ribotą suverenumą" komunistų valdomose kraštuose. Esą jų suverenumas priklauso nuo to, kiek jie atlieka pareigas socialistinei bendruomenei (vadinasi, Sovietų Sąjungai) ir tarptautiniam komunistų bei darbo liaudies sąjūdžiui.

Vakarų spaudos pastebima, kad pasisakymai prieš tautines sąmones ir religijas, pasisakymai už rusifikaciją ir ateizmą sugriežtėjo drauge su detente, su pagyvėjusiais santykiais tarp Sovietų ir Vakarų.

Rusifikacijos kyls į Latviją

Kolonizacija kaip priemonė rusifikacijai labiausiai pastebima Latvijoje. Labiau nei Estijoje ir Lietuvoje. Murray Seeger New York Post (lapkričio 28) sako, kad 1959 m. Latvijoje buvo 62 proc. latvių; 1970 m. 56.8 proc. Per dešimtį metų latvių skaičius padidėjo 44,000, o rusų 150,000.

Per dešimtį metų Rygos gyventojų skaičius padidėjo 26 proc. ir pasiekė 733,000. Bet ir Rygą kaip tik labiausiai ir veržiasi rusai. Latviai savo sostinėje stumiami į mažumas padėti.

Mažas Latvijoje gimimų skaičius, mišrios vedybos yra palankios sąlygos rusų kolonizacijos kyliai.

Liet. Bendruomenės ir Am. Lietuvių Tarybos santykių klausimas. Kilo jis ir Vliko seime. Kaip paprastai, pirmieji jį sudramatina altininkai. Alta gražindami jį pabaltina, o Bendruomenę smerkdami vis pajuodina. Jie ir čia stengėsi sudaryti įspūdį, kad Alta beveik vienintelė remianti Vliką ir šiemet jau davusi jam devykis tūkstančius dolerių, o Bendruomenė esanti "neklusnus Vliko vaikas, kurį reikia suvaldyti". Toks "suvaldymas" būtų JAV LB jungimas į Altos sudėtį ir JAV LB surenkamų vasario 16 aukų atidavimas Altai.

DVYLIKA TUKSTANČIŲ DOLERIŲ

Tai būtų taip pat pirmenybės atidavimas sroviniams partiniam principui, kuriuo altininkai norėtų paremti organizuotąjį išėjimą lietuvių gyvenimą. Ir jie visa daro, kad taip būtų. Tačiau taip nėra, nes keičiasi laikai, o kartu su jais keičiamės ir

(nukelta į 5 psl.)

Philadelphijoje lapkričio 5 Šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje buvo pamaldos už Kalantą, Andriuskevičių ir Stonį. Prie altoriaus buvo uždegτος trys simbolinės žvakės ir padėta puokštė gėlių. Šį didvyrių pagerbimą organizavo L.M. Klubų Federacijos Philadelphijos Klubas. Nuotr. K. Kikoto

VLIKO SEIMAS 1972 M.

(atkelta iš 1 psl.)

pačios Vliko valdybos pranešimas, kur J. Valaitis sakė: "Tik ypatingomis progomis valdybos ar Vliko tarybos nariai turėjo su mūsų visuomene tiesioginį ryšį. Tai palyginti reti minėjimų ir didesnių susitelkimų atvejai. Vlikas ypačiai juos vertina. Jie yra būtini. Nežiūrint visų trūkumų, Vlikas jaučia, kad ryšys su visuomene yra". Buvo paminėti Vliko seimai Detroite ir dabar Clevelande, šilti Vliko santykiai su Kanados Liet. Bendruomene, Vliko pirmininko lankymasis Toronte LB tarybos kvietimu ir kiti konkretūs atvejai. Argumentavimas bendrybe "man taip atrodo" iš tikrųjų maža tenaudingas, nors patį paskaitininką ir paguodžia.

Vliko sekr. Stasio Dziko paskaitos "Didieji įvykiai pavergtoje Lietuvoje ir mūsų uždaviniai" neteko girdėti. Girdėjusieji sakė, kad buvusi aktualios antroji dalis. Būtų gera, kad kas ją atskirai pakomentuotų: ji esanti to verta.

PLB VALDYBOS SVEIKINIMAS

Buvo sudarytos sąlygos Vliko seime sveikinimo žodį tarti PLB valdybos pirm. Stasiui Barzdukui. Svečias nesitenkino vien atkistine formalybe. Ir Vlikas, ir Bendruomenė savo siekimuose, — sakė jis, — remiasi ta pačia Lietuvos dvasia, kurią prieš devykiasdešimt metų Aušros "Priekalbų" išreiškė dr. Jonas Basanavičius: "Juk

ir mes esame tokie pat žmonės, kaip ir mūsų kaimynai, ir norime visomis teisėmis, priklausančiomis visai žmonijai, lygiai su mūsų kaimynais naudotis". O tos teisės — tai mūsų lietuviybė ir mūsų valstybinė laisvė. Tai taip pat du didieji mūsų tikslai ir siekiai, labai glaudžiai tarp savęs susiję. Lietuviybės pilnatvė negalima be valstybinės Lietuvos laisvės ir Lietuvos nepriklausomybės negalima be gyvosios tautinės mūsų sąmonės. Vieni labiau pabrėžiam vieną kurį momentą, kiti — kitą, tačiau visi einam tautos atgimimo pradetu keliu, atvedusiu į 1918 vasario 16 Nepriklausomybės Aktą. Vlikas, visų pirma atstovauja valstybinei Lietuvos minčiai, bet jam taip pat rūpi ir lietuviybė. Lygiai Bendruomenė jautri Lietuvos laisvės idealui, ir iš čia jos pastangos turėti aktyvų vaidmenį Lietuvos laisvės siekimuose ir bendradarbiauti su Vliku, Lietuvos laisvės kovai vadovaujančiu. Bendradarbiavimą grindžiam dėsniu "do ut des", t. y. "duodu, kad ir tu man duotum". O bendrų tarpusavio susilietimo taškų tarp Vliko ir Bendruomenės apstu. Vlikui tenka dideli ir atsakingi uždaviniai, tad jį sveikindama seimo proga, PLB valdyba taip pat nuoširdžiai Vliko seimui linki ko geriausios darbų sėkmės.

DEVYNI TUKSTANČIAI DOLERIŲ

Kas besirinktų ir ką besvarstytų, visuomet iškyla JAV

Okupuotoj Lietuvoj

PRIVERTĖ KELIAKLŪPS- CIAUTI PRIEŠ MASKVĄ

Maskvos kolonų salėj spalio 23 įvyko lietuviškosios poezijos vakaras, kuriame dalyvavo eilė žymių rusų rašytojų ir lietuvių literatūros vertėjų. Lietuvių delegacijai vadovavo Alfonsas Bieliauskas, Justinas Marcinkevičius, Justas Paleckis ir kiti.

Vakaro aprašymuose įkyriai pabrėžiamas lietuvių tautos "amžinas dėkingumas" rusam. Žodis "tėvynė" tevatojamas Rusijos atžvilgiu. "Mūsų neaprepiamos Tėvynės sostinėje Maskvoje skamba Tarybų Lietuvos žodžio meistrų eilės," rašoma Lietuvos KP CK pareiškime sovietinės Rašytojų sąjungos valdybai. Kitame aprašyme cituojami Petro Cvirkos žodžiai apie "motiną Rusiją". "Lit. ir Menas" užbaigia savo straipsnį apie vakarą šiais žodžiais: "Ačiū Maskvai, ačiū Tėvynei, ačiū Partijai!" (E)

SODUOSE UŽDEREJO, BET...

Ekonomistas Edmundas Mickūnas rašo (Švyturys, š.m. No. 17), kad 1971 buvo nepaprastai geras derlius Lietuvos sodų vaisių. Kiekvienam krašto gyventojui išpuolė po 78 kilogramus. Tik esą labai keista, kad jais nebeprekiaujama. Kai žiemos metu krautuose esą galima pirkti libaniskų ar iš Moldavijos atvežtų obuolių, Lietuvos obuolių net ir su žiburiu krautuose nerasi. "Tuo tarpu štai Kaišiadorių rajone žmogus eimė ir iškirto sodą", rašo E. Mickūnas. Paklaustas sodo savininkas D. Nedzveckas sako: "Kam man toks didelis sodas. Va, pasilikau keletą obelių, slyvų, kriaušių... O apie penkias dešimtis vasarinių ir rudinių obuolių emiau ir iškirtu: neekonomiška laikyti". Jis aiškina toliau: "Pemai užderėjo labai gausiai, apie šešias tonas surinkom. Supirkimo punkte vos pusantros tonos tepriėmė. Sau šiek tiek palikom ilgiau išsilaikančių, pažįstamiems dalijom, o beveik pusę gyvuliams sušėrėm, daug supuvo. Karvė edė, bet dar neaišku, ar jai sveika: neįprastas pašaras". (Elta)

Vilniuje lapkričio 1 atidarytas naujas tiltas per Nerį. Tiltas jungias Zirmūnus su Valkininkais, Antakalniu, Nemenčinės ir kitais plentais. Tiltas statyba kaštavusi apie 400 milijonų rublių, jo ilgis 341.5 metrų. (E)

TAISOM RADIOJO IR TELEVIZIJOS APARATUS apalvotus ir paprastus. Filmas patarnavimas įdedant naujas dalis. Apatarnaujam Queens ir apylinkės lietuvių. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokal nuo Woodhaven Blvd.).

SPARTA — Rašomos mašinėlės (v. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, v. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. SAVELSKIS — lietuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

J. B. SHALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P-way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Sutelkia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZVA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 680 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Modernias kopyčia šermentis dykal. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434

RIMOS ir JUOZO BRUZŲ siuntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Didelis prekių pasirinkimas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421. Telef. 441-4712

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštis dienomis iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St. Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440; Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Bto, duodami požadotuvinių pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prie namo kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dakt. ir Albertas Radziūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

Kas norėtų įsigyti lietuviškų plokštelių ar lietuviškų knygų, prašomi kreiptis į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, ved. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, 296-2502 arba 296-7774; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus lietuviškus skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by — SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 ORCHARD ST. New York, N.Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems — importotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės maištos, spalvotos, lovosms užtiesalai, vilnonės skaros ir alikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas į ruošiant pakietus į Europą. Užsiekite ir įsitikinsite!

MARIO'S AUTO INSPECTION SERVICE. Complete Auto Inspection, Minor Repairs & Adjustments. While you Wait. All Parts. All Work. Mario's Auto Inspection Service, Mayville, N.J. (609) 465-5607. "If You Really want Your Car to go, See Mario"

Lietuviškam rajone —

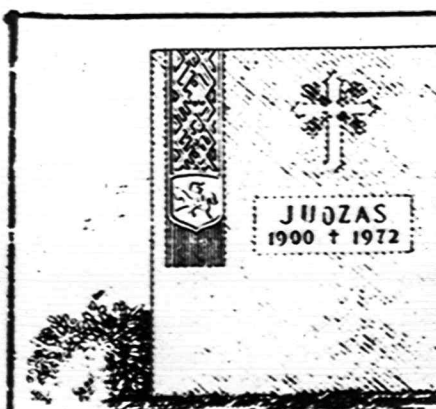
LIETUVIŠKA GELIŲ PARDUOTUVĖ

Alice's Florist Shop

107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y.

Gėlės įvairiom progom

Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454 - 9527; vakare: 835-4149. Čia rasite nuoširdų lietuvišką patarnavimą.

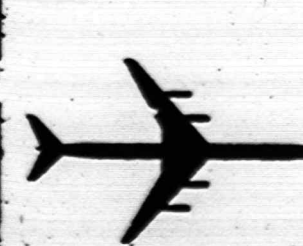

Lietuviško stiliaus paminklai sukuriami ir veltui pristatomi į visas kapines New York, New Jersey ir Connecticut valstijose

Fasolino Memorials CO.

66-86 80th Street (prieš St. John's kapines) Middle Village, N. Y. Queens, N. Y. 11379 (212) DAVenport 6-3150

— Tai yra mūsų vienintelė vieta — Gausi parodų salė

Lietuviška KELIONIŲ AGENTURA

VYTIS

Romas Kezys, Pres.

2129 Knapp St., Brooklyn, N.Y. 11229 — Tel. 769-3300

- Paskutinės informacijos apie žemiausias kainas
- Kelionės į visus pasaulio kontinentus
- Lietuvių grupinės kelionės atostogų metu

Patarnaujama visuose kelionių reikaluose: LEKTUVAI VIEŠBUCIAI LAIVAI (Cruises) AUTOBUSAIŠ (domių vietų lankymas

Specialios nuolaidos: INDIVIDAM (ekskursiniai bilietai) GRUPĖMS JAUNIMUI SEIMOMS

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 Business Office GL 2-2923

THE WORKER by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuostata. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Po Vliko seimo

Sezoniniai veiksmų suvažiavimai šiuo tarpu lyg ir baigti Vliko seimu. Seimo eigoje buvo galima pastebėti su laiku atėjusių naujų reiškinų Vliko raidoje. Neigiamų ir teigiamų reiškinų.

Neigiama: iš Vliką sudaranti 15 grupių viena nustojo funkcionuoti; beliko 14; tarp likusių kai kurios yra taip pat penkioliktosios kelyje. Tur būt, dėl to seimo "nutarimuose" skatinama giminingas grupes jungtis... Laikas pribagia dirbtinio grupių sudarinėjimo laikotarpį.

Teigiama: Vliko vadovybė yra suvokusi, kas laiko eigoje išaugo realiu užnugariu Vliko veiklai. Pradžioje Vlikas laikė savo moraliniu užnugariu Lietuvą ir įgaliojimus iš ten. Savo materialiniu ir iš viso svarbiausiu vienuomeniniu užnugariu laikė Amerikos Lietuvių Tarybą. Bet išaugo ir kitas Amerikos piliečių telkinys — Bendruomenė. Ji virto taip pat Vliko užnugariu, jau pralenkusi Tarybą ir pinigine parama ir informacine politine talka.

Vliko vadovybė, kaip seime iš pranešimų aiškėjo, šią realybę yra pamatiusi.

Artimiausiai ateičiai laikas, tur būt, stato Vlikui prieš akis dar naują sugestiją: nesidžiaugti, kad į Vliką "nesiveržia" Bendruomenė ar kas kitas (kai "nesiveržia", tai jau blogas ženklas tam, į kurį "nesiveržia"); nebekalbėti apie "priėmimą" ar "nepriėmimą" ir Vliko organizaciją, bet pradėti kalbą apie "pakvietimą" ar "nepakvietimą".

"Pakvietimą" tų vienetų, kuriuose pastebima organizacinės ar intelektualinės jėgos, taip reikalingos Vliko uždaviniam. Iš tokių kviečiamųjų neturėtų būti iškirta nei Alta, nei Bendruomenė, nei jaunimo organizacijos ar organizacija. Tegul visų organizacinis bei intelektualinis sumanymas susibėga konkre-

tiem klausimams išspręsti, sutarti, darbais pasidalyti.

Praktiškai tai reikštų pozityvų žingsnį į tą susiderinimą, į veiklos vienybę, apie kurią metų metais vis kalbama, rezoliucijose įrašoma. Tai būtų naujas laikotarpis, kuriame svarbu ne dominavimas, bet darbas.

Juo greičiau tai bus daroma, juo mažiau jėgų bus prarasta.

Mūsų peticijos

Patirtis dėl peticijų nedžiugina. Pirmojo jaunimo kongreso proga peticija buvo organizuojama J. Tautom. Jos likimas neaiškus: esą jos lapai buvę išdraskyti dalim ir išdalytos tos dalys atskiriems asmenims. Niekas peticijos nepastebėjo.

Alta šiemet buvo laimingesnė. Jos peticija ryšium su prezidento Nixono kelione į Maskvą pasiekė Baltuosius Rūmus. Koks jos įspūdis — taip pat nežinia. Tačiau jei grupės jėga matuojam jos turimų balsų skaičium, tai 75,000 parašų peticijoje niekais paverčia visus mūsų tvirtinimus, kad kalbama vieno milijono lietuvių jėgos vardu. Taip galėjo kalbėti po pirmojo pasaulinio karo Amerikos lietuvių įteikta peticija, kuri turėjo milijoną parašų.

Antrasis jaunimo kongresas vėl organizuoja peticiją. Čia dvi nesėkmės. Viena, lig šiol parašų skaičius toli nepasiekęs nė Altos peticijos. Antra, peticija praranda efektą, kada kongresas seniai praėjęs.

Iš šių faktų nedaroma išvados, kad peticijos nereikalingos. Faktai tik perša išvadą, kad jei norima peticija padaryti įspūdį, tai ji turi būti gerai paruošta.

Peticija priklauso prie tokios veiklos, kuri turėtų būti visų veiksmų apsvastyta, sutarta ir vykdoma visų pastangom.

Dr. S.A. Bačkis lapkričio 25 Clevelande Vliko seime kalbėjo apie "Tarptautinius įvykius ir Lietuvą". Jo kalboje atrinkti svarbiausi įvykiai iš tų, kurie rodo politinę raidą ir ateitį. Tų įvykių prasmė čia aiškinama pagal atitinkamus politinius dokumentus.

Tariame tų įvykių atranka bus naudinga ir šio laikraščio skaitytojui, sekantiems tarptautinę raidą. Red.

I. JAV UŽSIENIO POLITIKOS GAIRĖS: vietoje konfrontacijos — derybos — kodėl? Ar JAV nusistatymas Lietuvos atžvilgiu pakito?

JAV prezidentas 1969.I.20 inauguracijos kalboje užsiminė ne vien apie 1969 metus, bet ir apie 1976 metus, kada bus minima JAV dviejų šimtmečių sukaktis bei apie 2000 metus — trečiojo milenium pradžią. Jis pabrėžė, kad JAV sieks pasaulio — atviro idėjom, atviro žmonių ir gėrybių pasikeitimam; pasaulio, kur jokia tauta, didelė ar maža — negyventų kietoje izoliacijoje. To siekdamas, prezidentas Nixonas kitokią kryptį JAV užsienio politikoje pažymėjo, ieškodamas derybų vietoje konfrontacijos. JAV užsienio politika perėjo iš sulaukymų (containment) laikyseną — į angažavimosi politiką (from containment to engagement).

Valstybės sekretorius William P. Rogers savo kalbose New Yorko užsienio santykių taryboje 1972.IX.28 ir Los Angeles pasaulio reikalų taryboje 1972.X.20 tuos dalykus yra vaizdžiai paryškines (Department of State Bulletin — 1972.X.23

TARPTAUTINIAI ĮVYKIAI IR LIETUVA Kurie įvykiai daugiausia reikšmės turi šiuo metu ateities politikai

ir 1972.XI.13 numeriai). Pagal jo mintis — pirmasis JAV užsienio politikos tikslas buvo ieškoti, kaip padaryti vyriausybės "kalbėtis vieni su kita." Jei yra nesutarimo — reikia kalbėtis. Tai skirtinga taktika, negu buvusioji "šaltojo karo" metu.

Antrasis tikslas buvo — sukurti tarptautinę atmosferą daugiau atvira laisvam žmonių idėjų, gėrybių ir kapitalų judėjimui.

Trečiasis — buvo skatinimas mažinti karines jėgas, kaip tautinės politikos įrankį. Buvo pradėtos SALT-branduolinio ginklavinimo apribojimo derybos tarp JAV ir Sov. Sąjungos. Po dvejų metų derybų buvo prieita susitarimo.

Ketvirtasis tikslas buvo žiūrėti, kaip JAV turėtų atitinkamą karinį pajėgumą. Tuo būdu JAV atsidūrė kelyje į geresnių santykių erą su komunistiniais kraštais. Pereidamas iš sulaukymo (containment) į užsilaikymo (engagement) laikyseną — JAV siekia pastovesnės pasaulinės santvarkos virš ideologinių skirtumų. Jos siekia, kad tarptautinės ekonominės varžybos būtų gražios ir produktingos, kad JAV galėtų išlaikyti vadovaujamą vaidmenį tarptautiniuose reikaluose. Karinio pajėgumo srityje — jos siekia su draugais ir sąjungininkais iš-

laikyti pastovumą — stability —, kada derybos eina dėl įtampų sumažėjimo pasaulyje. Kartu su kitais kraštais, daugiau ar mažiau išsivysčiusiais, JAV siekia, kad būtų pagerintas gyvenimo lygis pasaulyje, kur dabar abi pusės priklauso vienas nuo kito yra taip svarbus reiškinys.

Visa tai prezidentas turėjo galvoje, kada 1972.II.9 kalbėjo JAV Kongrese, sakydamas, jog reikia sukurti "tokia taikos santvarka, prie kurios visos tautos prisidėtų ir kurioje visos tautos turėtų savo dalį".

Tokį JAV užsienio politikos posūkį darė gyvenamojo laikotarpio realybė. Šalia JAV vaidmens — išaugo Sov. Sąjungos, Japonijos, Kinijos Liaudies Respublikos, Vokietijos ir Europos Bendruomenės vaidmuo. Europos Bendruomenės plėtotė, Vokietijos bei Japonijos ekonominis bei socialinis svoris, pavojingos varžybos tarp dvejų didžiųjų komunistinių valstybių — reikalavo naujos krypties užsienio politikoje. Dėl to — 1972 metais mes per gyvename svarbius tarptautinius įvykius. 1972.II.21-28 JAV prezidentas buvo Kinijos Liaudies Respublikoje po 23 metų santykių neturėjimo su Pekinu. 1972.V.22-30 JAV prezidentas lankėsi Sov. Sąjungoje.

Pasėkos — pasirašytas susitarimas dėl strateginių ginklų apribojimo ir visa eilė kitų susitarimų. Artimuose Rytuose — karo paliaubos buvo išlaikytos. Berlyne — nuo 1961 metų sienos atsiradimo — Vakarų Berlyno gyventojai dabar gali lankytis draugus bei gimines Rytų Berlyne ir Rytų Vokietijoje. Tos srityse, kur buvo įtampa — derybos progresuoja. Rytų ir Vakarų Vokietijos pasiekė susitarimo. Šiaurės ir Pietų Korėjos derasi. Pakistanui taip pat pavyko susitarti su Indija. Japonijos ministras pirmininkas buvo pakviestas Pekinan 1972.IX. 25-29. Diplomatiniai santykiai buvo užmegzti nuo 1972.IX.29 tarp Kinijos Liaudies Respublikos ir Japonijos. Tik Artimuose Rytuose vis nevyksta taikos pasiekti — nuolat ten sužvanga ginklai tarp Izraelio ir jo kaimynų.

JAV ir Sov. Sąjungos santykiai sparčiai plečiasi įvairiose srityse. Po 1972.X.18 JAV ir Sov. Sąj. susitarimo Antrojo pas. karo skolų sureguliuojimo — Sovietų Sąjunga galės gauti paskolų prekybai iš Export-Import Banko ir galės importuoti, kas Sov. Sąjungai reikalingiausia; kreditų bei investavimų Sov. Sąjunga bei kiti komunistiniai kraštai labai nori gauti.

Liesdami JAV ir Sov. Sąjungos santykius, prisimename ir 1967 m. JAV—Sov. Sąjungos ratifikuotą konsularinę sutartį. Pagal ją — Leningrade pradės veikti JAV gen. konsulas. Ryšium su tuo 1972. VIII.22-24 Vilniuje lankėsi Leningradan skiriamas JAV gen. konsulas, Culver Gleysteen. Lietuvių spauda laisvajame pasaulyje tą dalyką jautriai sutiko ir tą lankymąsi nepalankiai aiškino.

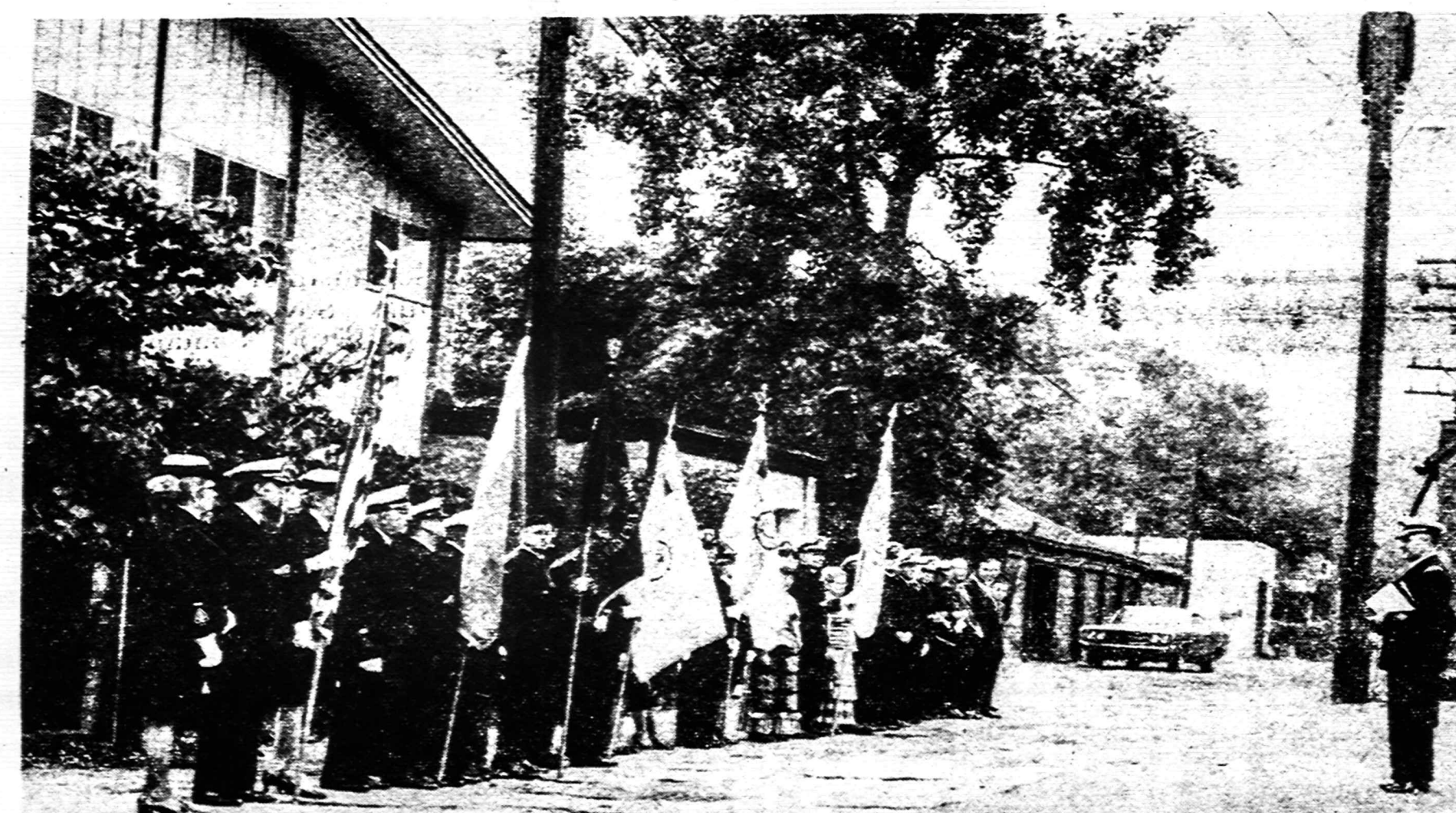
(bus daugiau).

ges raudoną ženklelį. Tai ženklas tų, kurie kalba keltiškai ir nori, kad su jais būtų kalbama tik keltiškai. Jis man emė aiškinti, kad keltų kalba yra panaši ir itališką, ir davė keletą pavyzdžių. Apgailestavo, kad Italijos mokyklose panaikinta lotynų kalba. Kalba esąs dvasinis turtas, todėl ji reikia saugoti, išlaikyti.

"Man rūpėjo — toliau pasakoją žurnalistas — ko nors paklausti apie Ulsterį, nors mano pokalbis neturėjo būti interview. Valdininkas mane buvo įspėjęs, kad valstybių galvos neduoda privačių pasikalbėjimų. Tačiau de Valera leidosi į asmeniškus apmąstymus. Jis ištraukė iš darbo kambario stalčiaus didelį popieriaus lapą ir rūpestingai jį išvyniojo. Jame buvo de Valeros vaikišio (penki jo sūnūs padovanojo vaikiščių nemazai) nupieštas tos "gražios ir nelaimingos salos" — Airijos žemėlapis. Eire buvo nupieštas žaliu pieštuku, o Ulster — nekenčiamų oranžistų, apelsinų spalva. Pamažu paglostė žemėlapi, tarsi kokią relikviją. Susikaupė ir ilgai mąstė. Lyg kokiame regėjime, tyliai pratarė: "Tokia graži, tokia žalia sala... Gaila! Tokia graži sala, o štai ši dėmė!" Ir trenkė kumščiu į oranžinės spalvos Ulsterio dėmę. Tai buvo de Valeros sprendimas. Šiandien, kada Londonas ir Dublinas dėl Ulsterio jau tariasi, toks sprendimas būtų savaime suprantamas. Bet tada..."

Toks yra Eamon de Valera, sulaukęs 90 metų: barikadų kovotojas, šiandien tylos respublikos prezidentas, laukias atsisakyti, kenčias patriarchas, pater patriae. Jis laukia, kada užges paskutiniai prieš 50 metų jo paties uždegti laužai, kada bus sugydyta amputuotoji Airija — ta graži, bet nelaiminga sala.

J. Sav.

Detroito jūros šauliai pasirošę Švyturio jūr šaulių kuopos iškilimė, kuriom buvo paminėta kuopos 5 metų sukaktis.

Dienos veidai

De VALERA — AIRIJOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PAMINKLAS

Airijos respublikos prezidentui Eamon de Valera neseniai sukako 90 metų jubiliejus. Tai nėra tik asmenis jubiliejus, tai daugiau Airijos nepriklausomybės gyvo paminklo šventė. Daugiau kaip pusę šimtmečio Airijos istorijos yra sukūrus de Valera. Tai istorija ariro, kuris yra tik pusiau arius, bet atidavė ariam save visą. Apie Airiją jis dažnai pasakydavo savo karštose kalbose: "Šioj gražioj ir nelaimingoj saloj aš pamilau kiekvieną žolelę, kiekvieną ašarą." Tai bene bus pati iškalbingiausia, pati gražiausia frazė žmogaus, kuris iš pašaukimo buvo matematikas toj žemėj, kuri davė daug humanistų, literatų, poetų.

De Valeros motina buvo tarnaitė airė, emigravusi į Ameriką su pirmaisiais Kennedy šeimos nariais, o tėvas — avantūristas, apsimetęs gydytoju, atvykęs iš Kubos, kilme ispanas. Eamon de Valera gimė 1882 spalio 14 New Yorke.

Trejų metų vaiką dedė Edvardas Collins išsivežė į Airiją. De Valera buvo to krašto likimas. "Fianna fail" (krašto liki-

mas), keltų kalboj, buvo šūkis, kurio vedamas de Valera vos išliko gyvas 1920 metų "krūvių Velykų" sukilime prieš anglus Dubliūne. Tada jis buvo nušautas mirties bausme. Kai de Valera pasijuto išduotas pirmosios arių politinės partijos Sinn Fein, surengė antras "krūvinas Velykas" 1921, atsisakęs ratifikuoti priesaiką Anglijos karaliui; jį de Valeros valdžios įgaliotiniai Griffith ir Collins buvo sutarę Londone. Pagal tą priesaiką Airija turėjo gauti dominijū statusą, kurį anglai buvo sutikę duoti kaip pačią didžiausią malonę.

Prof. de Valera tuo metu buvo ministerių tarybos pirmininkas. Atsisakęs to aukšto posto, pasidarė IRA partizanas. Pralaimėjęs kituose rinkimuose, tapo nepasiduodančių "desperados" vadu. Persirengęs avių piemeniu Tipperery kalnuose, paskelbė šūkį: "Deginkit visa, kas yra anglų, išskyrus anglis". Kiek apimęs, studijavo Macchiavellį (lūpos gali sakyti tai, ko širdis negalvoja), darėsi vis atsargesnis, protingesnis, lankstesnis. Pagaliau užsidėjo atlikti cilinderį, valdančiųjų ang-

lų taip labai nekenčiamą daiktą.

De Valeros tikrasis vardas yra Edvardas. Eamon yra senos ir nevartojamos keltų kalbos vardas. 1910 vedęs gražią pradžios mokyklos mokytoją. 21 metų (pats tada turėjo 28 metus) Janie Flanagan, pasakų rašytoja, giliai tikinčia, turinčia keltišką vardą Sinead, de Valera, tiek iš meilės savo jaunai žmonai, tiek ir patriotiniais sumetimais emė vadintis tik Eamon. Vėliau, iš simpatijos Mussoliniui, dar pridedo naują vardą — Tuoche (vadas).

Šiandien devyniasdešimties metų Eamon de Valera yra beveik aklas, gyvena atskyręs ir užsidaręs Phoenix Parko "Baltuosiuose Rūmuose", Airijos prezidentų rezidencijoj, kur girdėti tik aplinkui esančių ežerių gulbių balsai ir krykštavimas vaikų, žaidžiančių rugby rasą spindintiose pievose. Senelis Eamon užsikonservavo. Aplink jį tik vaikai, vaikičiai ir žmona, kuri vis dar rašo pasakas. Retai kada pasirodo viešose ceremonijose ir užsidėda kitados anglų taip nekenčiamą cilinderį, prima valdžios žmonės ir užsienio pasiuntinių kredencialus. Jo šalininkai, karštgalviai, kaip ir jis pats kitados, sukūrė aplink jį tėvynės gelbėtojo aureolę, laikydami jį Airijos Garibaldžiu. Ilgas valdymas padarė jį atsargiu. Netgi atsa-

kė pirmosios meilės, kurią kitados rodė IRA nariam.

Paskutinis nepriklausomybės laimėjimo žygis buvo 1949 konstitucija, kurion įrašė, kad Airijos teritorija apima visą salą, taigi ir šiaurės Airiją, kurioj šiandien liejasi kraujas. Taigi ir savo 90 metų minėjimą de Valera šventė kruvinose atšvaitėse.

Sakoma, kad de Valera yra pavargęs. Sulaukusiam 90 metų amžiaus tai suprantamas dalykas. Bet jis yra dar užsispyręs. Nenori dar mirti, kol nematys prie tos "gražios ir nelaimingos salos" prigydyto žemės gabalo, panašaus į atpiautą rankos delną, kur aidi šūviai ir liejasi neapykanta, kaip prieš 50 metų.

Klysta, kas mano, kad de Valera yra ne tik aklas, bet ir nebylys. Jis yra tik atsargus ir rezervuotas, o šios dorybės yra visuomet pagrindinės visų valstybių galvom. De Valeros legenda, tiesa, neteko savoromantiškumo, tačiau šiandien ji atgyja kaip tik dėl šiaurės Airijos įvykių. Šiandien de Valera nėra pamišęs užsispyrėlis; jis daugiau yra kenčias žmogus. Negalėdamas daugiau kurti istorijos, jis laukia.

Airijos prezidentas jau kuris laikas neprima žurnalistų, neduoda spaudos atstovams pasikalbėjimų. Tačiau prieš trejus metus vienas italų žurnalistas turėjo privilegiją pasimatyti ir pasikalbėti su de Valera.

Tuo metu jau buvo prasidėjusi religinė kova šiaurės Airijoje, bet dar nebuvo įgavusi dabartinės formos. Airijos respublikos valdžia vengė ir tą kovą tiesiogiai kištis, nes Dublinas buvo jau iš karto kaltinamas kurstęs neramumus. De Valera tada sutiko priimti žurnalistą tik dėl to, kad tas buvo italas. De Valeros supratimu, italas yra romėnas, o romėnas reiškia kataliką. Katalikas Eamonui yra beveik lygus keltui. De Valera yra karštas katalikas, tačiau, kai Airijos vyskupai pasmerkė IRA žudikus, jis nepaklausė ir protestavo.

Tam italų žurnalistui de Valera pasigyrė gerai pažįstąs Italiją ir mylįs ją kaip Airiją. Dalyvė kiekvieno popiežiaus laidotuvs ir vainikavime (išskyrus Pauliaus VI). O tų popiežių jo amžių mirė ir vainikuota jau ne vienas. Tikėjimo atžvilgiu de Valera yra nepalaužiamas. Jis savo laikų reikalavo, kad žymaus Airijos rašytojo Joyce veiklai būtų įtraukti į indeksą, nes nemoralūs.

Minimas italas žurnalistas pasakoja: "Pasiramsčiuodamas ilga lazda, beveik aklas de Valera išsivedė mane į Baltųjų Rūmų sodą. Parodė prieš 106 metus Anglijos karalienės Viktorijos pasodintą medį. Žiūrėk, tarė, tamsta matai gerai. Tik tada pastebėjau, kad juodo frako (dėl jo ariai de Valerą vadina juodvamiu) atlape jis yra įsise-

GENEROLO RAŠTIKIO "ĮVYKIAI IR ŽMONĖS"

Akademines skautijos leidykla tik išleido gen. Stasio Raštiko parašytą knygą "Įvykiai ir žmonės" — Chicago, 1972 m., 616 p. Tai autoriaus atsiminimų "Kovose dėl Lietuvos" (I t. — 1956, II t. — 1957 m.) papildymas. Pratarmėje autorius rašo, kuo šis, III-sis, tomas skiriasi nuo pirmųjų dviejų: čia autorius daugiausia kalba ne apie save, bet apie kitus. Kadangi po pirmųjų dviejų tomų pasirodymo atsirado ir kitų autorių labai vertingų atsiminimų, kurie dažnai paliečia beveik tuos pačius klausimus, kuriuos jis buvo palietęs I ir II tomuose, tai autorius šiame tome rašo ir apie kitų veikalus.

Tomo gale pateiktas ir I bei II tomų turinys, kad skaitytojui būtų lengviau susigaudyti, jog III-jo tomo turinys nėra anų tomų duomenų, pasakojimų kartojimas. Pabaigoje yra net 16 puslapių naujojo tomo vardynas (ne mažiau kaip 600 pavardžių).

Šio tomo tematiką galima suskirstyti į tris dalis: 1) "Iš tarnybinių santykių" — kur duodamas charakteristikos Lietuvos vyriausybės narių, pradedant Respublikos prezidentu A. Smetona, ir kelių ministrų pirmininkų, krašto apsaugos ministrų bei kai kurių vyresniųjų karininkų ir pasakojama apie įstatyminę Lietuvos kariuomenės struktūrą ir paskirus kariuomenės dalinius. 2) dalyje rašoma apie kitų atsiminimus, kur paliečiami bene 17 veikalių, kurių tarpe yra pulk. Žuko "Žvilgsnis į praeitį", Al. Merklio knyga "Antanas Smetona", pulk. V. Šliogerio atsiminimai, brig. gen. K. Musteikio atsiminimai, J. Audėno "Paskutinis posėdis" ir kiti. 30 su viršum puslapių skirta įvertinti duomenim, kuriuos paskelbė buv. Lenkijos karinis atstovas pulk. L. Žoltek-Mitkiewicz "Atsiminimuose iš Kauno", 3 dalyje "Kritika ir kritikos" autorius aiškina pirmuosius du tomus kritikavusių asmenų priekaištus ir juos papildo savo duomenimis.

Autorius tą tomą yra suskirstęs į 6 skyrius, tačiau jie iš esmės kaip tik grupuojasi į minėtas tris dalis, kurios ir apibūdina.

ma autoriui labiausiai rūpimas nušviesti problemas.

Gal esminis klausimas, į kurį autorius, vis ieškodamas, neradęs atsakymo, — tai gen. V. Vitkausko veikla 1940 metais Lietuvos kariuomenės vado pareigose, kai pastarasis, Lietuvos nelaimių valandai artėjant, užėmęs tą postą. Esą, žmonės, kurie galėjo kai ką daugiau žinoti apie tą veiklą, iki šiol per mažai apie ją parašė, o tai būtina to periodo duomenims išaiškinti.

Daugiausia dėmesio autorius skiria kariuomenei. Iki 1935 m. Lietuvos kariuomenės vadovybė buvo tvarkoma senais rusų įstatymais, ir tik nuo 1935. I. 1 tas reikalas buvo sutvarkytas Lietuvos įstatymu. Deja, per 22-jus Lietuvos nepriklausomybės metus iš visų valstybės aparato žinybų vadovybių patį nepastoviausią buvo kariuomenės vadovybė. Per visą tą laiką Lietuvos valstybė turėjo ministerių pirmininkų — 18, susisiekimo ministrų — 18, vidaus reikalų — 16, svietimo — 14, užsienio reikalų — 13, teisingumo — 13, finansų — 12, žemės ūkio — 10, valstybės kontrolierių — 9, o krašto apsaugos — 22! Lygiai tiek pat buvo ir vyriausiojo štabo viršininkų. Tai reiškia, kad Lietuvos kariuomenės vadovybė keisdavosi dažniau negu ministeriai pirmininkai ir ministrų kabinetai.

Neturėdama vieno nuolatinio ir pastovaus karinio autoriteto savo tarpe, kariuomenės vadovybė, t.y., krašto apsaugos ministeris, kariuomenės vadas ir vyriausiojo štabo viršininkas, buvo per daug didelėje politikų priklausomybėje, nes beveik su kiekvienu nauju ministrų kabinetu kariuomenė gaudavo ir naują krašto apsaugos ministerį ir naują kariuomenės vadą arba vyriausiojo štabo viršininką. Kiekvienas toks naujas kariuomenės vadovybės narys ateidavo su savo planais ir sumanymais. Bet, nespėjęs jų savo sumanymų įvykdyti, jis netrukus turėdavo perleisti savo pareigas kitam, kuris vėl pradėdavo iš naujo su naujais savo planais ir sumanymais. Nebuvo nei pastovios vadovybės, nei jo-

kio pastovaus plano kariuomenei tvarkyti ir ją stiprinti. Žemesnieji ir vyresnieji vadai bei viršininkai tai matė ir jautė ir nenoromis turėdavo prisitaikinti prie kiekvienos naujos vadovybės ir jai pataikauti. Tuo naudojosi ir politinės partijos, stengdamosi per kiekvieną naują kariuomenės vadovybę turėti savo didesnę ar mažesnę įtaką visoje kariuomenėje. Šiuo atžvilgiu ypač aktingos būdavo vyriausybės sudarantios partijos (pozicija). Veikdavo ir opozicija. To viso pasekoje atsiradavo skaldymosi kariuomenėje, nepasitenkinimo, politikavimo ir net neramumų, vedusių net iki karinių sukilimų. Suomijoje, Estijoje ir Latvijoje tokių reiškinių nebuvo.

Šitaip autorius pradeda savo pasakojimą (15-18) apie "Lietuvos kariuomenės vadovybę", kiek ilgiau sustodamas prie naujojo įstatymo pagrindų. Paaiškinimui pateikta vaizdi vadovybės schema.

Gana dideliame skyriuje (28 p.) autorius nagrinėja visų trijų Baltijos valstybių karinės santarvės buvusias "galimybes", kur pradžioje cituoja vieno amerik. profesorius nuomonę, kad dėl Baltijos valstybių nelaimių didelė dalis atsakomybės tenkanti tų valstybių (politiniams) vadams. Esą, istorija jau kelis kartus yra pamokiusi, kad trijų Baltijos valstybių, Estijos, Latvijos ir Lietuvos, likimas yra beveik vienodas. 1918 jos gavo savo nepriklausomybę ir taip pat vienu ir tuo pačiu laiku 1940 ta nepriklausomybė buvo iš jų išrauta. Toliau autorius rašo, kad suomių maršalas Mannerheimas tvirtinęs, jog Baltijos karinė sąjunga būtų galėjusi turėti apie 20 divizijų, bet Sovietų Sąjungai buvo labai svarbu palaikyti Baltijos valstybių nevieningumą, ypač karinio bendradarbiavimo srityje. Tai matyti ir jų 1940.VI.14 d. ultimatumu, kur rusai kaltino Lietuvą sudariusi karinę sąjungą su Estija, Latvija ir kad toji sąjunga esą buvusi nukreipta prieš Sovietus.

Šitaip skamba kelios nuotrupos iš to naujo, III-jo tomo atsiminimų, kurie kai ką patikslina iš mūsų nepriklausomo gyvenimo įvykių aprašymo, gi savo daugybe faktų gana vaizdžiai nušviečia tą gyvenimą.

J. Dainauskas

Šimto metų gimimo sukaktys

1872 lapkričio 17 Joniškėlio valsčiuje gimė kun. Julijonas Lindė. Dobilo slapyvardžiu 1912 išleides romaną Blūdas. Vėliau parašė eilę studijų meno ir literatūros klausimais (Ar paseno Tenas?). Buvo Panevėžio berniukų gimnazijos direktorius. Mirė 1934 gruodžio 2.

1872 gruodžio 24 Bliuviskiuose, Griškabūdžio valsčiuje gimė kun. Jonas Totoraitis, istorikas. Jis parašė monografiją apie Mindaugą ir stambų veikalą — Suvalkijos istoriją. Istoriją dėstė Vytauto Didžiojo Universitete. Buvo marijonas vienuolis. Mirė

Vyskupas Pranciškus Bučys

PASKIRTA FRATERNITAS LITHUANICA POEZIJOS PREMIJA

Ją laimėjo

Birutė Pūkelevičiūtė

Lietuvių gydytojų korporacijos Fraternitas Lithuanica New Yorko skyrius buvo paskelbęs eilėraščių konkursą. Konkursui buvo parinkta ir tema — birželio trėmimai. Buvo reikalaujama, kad eilėraštis būtų kupinas ryžto, be verkšlenimų, turėtų refreną. Sąlygose taip pat buvo pasakyta, kad eilėraštis bus paverstas daina.

Konkursui vadovavo dr. Vaclovas Paprockas. Jo adresu ir buvo siunčiami kūriniai. Viso gauta 34 eilėraščiai. Tas pats autorius galėjo dalyvauti ir su keliais eilėraščiais.

I jury komisiją šalia dr. V. Paprocko buvo pakviesta: Tėv. Leonardas Andriekus, Pranas Naujokaitis, Paulius Jurkus ir muzikas Algirdas Kačanauskas.

Komisija posėdžiavo lapkričio 30 dr. V. Paprocko bute. Pirmą išsirinko pirmininku Tėv. L. Andriekų, sekretoriumi P. Jurkų. Toliau peržvelgė visus ei-

Birutė Pūkelevičiūtė, dram. aktorė ir rašytoja.

lėraščius, iš jų finaliniam svarstymui buvo atrinkta keletas. Visais balsais išrinktas eilėraštis — Paskutinis birželis, pasirašytas Rytos slapyvardžiu. Atidarius voką, paaiškėjo, kad Rytas yra Birutė Pūkelevičiūtė. Ši premijuota eilėraščių spausdiname Darbininke. Toliau mecenatai sudarys sąlygas ir paskelbs kitą konkursą — parašyti muziką šiam eilėraščiui.

Sveikiname Fraternitas Lithuanica korporaciją už šią gražią iniciatyvą!

BIRUTĖ PŪKELEVIČIŪTĖ

Paskutinis birželis

Sudiev, paskutini tėvynės birželi, —
Buvai tu, kaip niekad — auksinis ir žalias! —
Toli pasiliko, lyg sapnas pranyko
Geltoni, žali ir raudoni vainikai.
Sudievu, sudievu žydėjimui pievų,
Kvepėjimui ievų — sudievu, sudievu!

Sukilėlio kelią ir knygnėsio dalį
Tiktai išrinktieji pakelti tegali —
Už raidę ir žodį, už maldą ir raštą
Paliekam skausme savo gimtąjį kraštą.
Sudievu, sudievu žydėjimui pievų,
Kvepėjimui ievų — sudievu, sudievu!

Kur ašara krinta, ten paukštė pragysta,
O kraujo lašai kaip bijūnai pražysta.
Mus grūdino Kražiuos, Giedraičiuos, Pilėnuos, —
Kad būtų lietuviai kaip plienas, kaip plienas.
Sudievu, sudievu žydėjimui pievų,
Kvepėjimui ievų — sudievu, sudievu!

Padvelk mums, birželi, bent vėju tėvynės;
Buvai mums, birželi, deja, paskutinis...
Žydkite tiems, kur gimtinė paliko,
Geltoni, žali ir raudoni vainikai!
Sudievu, sudievu žydėjimui pievų,
Kvepėjimui ievų — sudievu, sudievu...

1941 birželio 21 savo tėviškėje.

Atsiūsta paminėti

Kiek anksčiau, rugpiučio 20, suėjo šimtas metų kaip gimė vyskupas Pranciškus Bučys. Jis gimė Silgaluose, Slavikų valsčiuje. Buvo daugelio laikraščių bendradarbis, daugelio teologinių knygų autorius (Lijudo stebuklai, Trumpa apologetika, Teologijos enciklopedija ir k.). Jis buvo žymus aukštosios dvasinės akademijos profesorius Petrapijyje, vėliau profesoriavo Lietuvos universitete ir buvo to universiteto rektorius. Mirė Romoje 1951 metais spalio 25.

K. P. Celiešius — KĄ MES TIKIME. Tikėjimo tiesų santrauka jaunuoliams. Išleido JAV Lietuvių Bendruomenės Švietimo Taryba Chicago, Ill. Spausdino Saleziečių spaustuve Romoje, Italijoje, 1972. Iliustracijos — Severino Fabris. 200 psl. Kaina nepažymėta.

Tai vadovėlis — katekizmas, apie kurį autorius atsiliepia šiaip: "Pirmųjų pradžios mokyklos skyrių mokiniams turime prel. J. Končiaus išleistą Tikybos vadovėlį. Tačiau jo nepakanka vidurinių skyrių mokiniams. Todėl prireikė parašyti naują katekizmą, arba katalikų tikėjimo tiesų santrauką. Šis vadovėlis yra naujas ir ta prasme, kad jis yra paruoštas nauju būdu, įjungiant Senojo ir Naujojo Testamento tekstus į katekizmo dėstymą. Tai reiškia, kad kiekviena tikėjimo tiesa yra grindžiama Švento Rašto tekstais ir vaizdais."

Be kitko, autorius dar pažymi: "Šis vadovėlis, Ką mes tikime, sudaro tik pirmąją katekizmo dalį. Reiktų dar parengti ir išleisti: Kaip mes elgamės, Gyvoji liturgija ir Lietuvos Bažnyčios istorija."

Knyga gražiai išleista, didelio formato, gausiai iliustruota. Spalvoti viršeliai. Tekste spalvoti (per visą puslapį) iliustracijų yra 30, nespaltvoti (panaudotų užsklandom) — kiek mažiau.

RAŠYTOJAI IR KNYGOS

— Viktorijos Šmaizienės-Geyntės paminklinis eilėraščių rinkinys išleidžiamas pranciškonų spaustuveje. Spaudos darbai bus baigti vasario mėnesį. Į rinkinį bus sudėtos įvairaus pobūdžio eilės, dalis jų skirta vaikams. Išleidimu rūpinasi velionės šeima, gyvenanti Winnepege, Kanadoje. Jos dukterė Saulė Daubarienė lapkričio 27 lankėsi pranciškonų spaustuveje ir susitarė dėl spausdinimo. Kita jos dukterė Liucija knyga iliustruota. Rinkinį turės apie 128 puslapius. Rinkinį redaguoja Leonardas Žitkevičius. Vėliau galbūt bus išleistas ir kitas jos raštų tomelis.

— Balys Pavabalys parašė naują humoristinių eilėraščių rinkinį ir dabar tariasi su leidėjais.

— Rengiamasi išleisti naują poezijos antologiją, kuri apimtų tremties metais pasireikšiusius poetus ir pilnai juos reprezentuotų. Sumanymas kilo Chicagoje, atgarsio rado ir kituose miestuose.

— "Sidabrinė diena", A. Kairio trijų veiksmų operetė išėjo iš spaudos. Dviejų redakcijų (eiluotų ir proza) veikalą išleido Dainavos ansamblis, kuris tą operetę Chicagoje su pasisekimu statė keletą kartų. Muziką operetėi parašė komp. Bronius Budriūnas. Knygoj sudėti eiluotais tekstas ir komedija, kuri tinka ir šiaip vaidinti teatriniam vienetai.

— Dr. J. Balsys yra gausiai surinkęs lietuviškų dainų ir planuoja išleisti antrą tomą "Lietuvių dainos Amerikoje". Tas tomas apimtų lyrynes, papročius ir kalendorinių švenčių dainas. Pirmas tomas buvo skirtas baladėm ir pasakojamoms dainoms. Jį išleido J. Kapočius.

— Draugo romano konkurso jurį komisija šiemet sudaroma Los Angeles, Calif. Į komisiją jau sutiko įeiti Jurgis Gliauda, Alė Rūta, Juozas Kojelis ir Dalia Mackialienė.

— Poetui Pranui Lembergtui, mirusiam prieš 5 metus, prisiminti gruodžio 9 Los Angeles, Calif., Šv. Kazimiero parapijos salėj rengiamas minėjimas — koncertas. Programoj bus atlikti visi velionies žodžiam sukurti muzikos kūriniai. Programoj dalyvauja solistai B. Dabšienė, R. Dabšys, A. Pavasaris, S. Pautienienė, O. Deveikienė ir muzikinis ansamblis, vadovaujamas D. Mackialienės. Ansambly dainuoja: D. Mackialienė, J. Čekanauskienė, S. Pautienienė, R. Kungienė, R. Urbanienė, Z. Čėsnaite, B. Dabšienė, O. Deveikienė, E. Dovydaitytė. Programoj taip pat dalyvauja pianistė R. Apeikytė ir komp. G. Gudauskienė.

Pranciškonų spaustuveje jau surinkta ir taisomos korektūros Alfo Sušinsko knygos — Šviesos ir šešėliai. Knygą suredavo kun. Titas Narbutas, taip pat jau miręs. Leidžia buvęs kunigo A. Sušinsko mokiniai ir jo artimieji bičiuliai.

Jurgio Jankaus naują novelių rinkinį, pavadintą "Užkandis", išleis Ateities knygų leidykla. Knyga turėtų pasirodyti kovo mėn.

— Balio Sruogos kūrybos vakaras, minint 25-tas rašytojo mirties metines, įvyks Chicago, Jaunimo centre, gruodžio 17. Dalyvaus vietiniai aktoriai ir svečiai — Henrikas Kačinskas ir Antanas Gustaitis. Meninę dalį tvarko ir režisuoja Dalia Juknevičiūtė. Rengia Chicago Scenos Darbuotojų Sąjunga.

— Kun. dr. J. Gutauskas yra parašęs knygą "Dievas šiandien". Ji jau surinkta Draugo spaustuveje. Leidžias — "Krikščionis Gyvenime" knygų serija. Autorius gyvena Delhi, Ont., Kanadoj, kur šalia sielovados veiklos lietuvių parapijoj randa laiko ir moksliniam darbui.

Gen. Stasys Raštikis dėsto JAV kariuomenės svetimų kalbų institute Monterey, Calif.

Lapkričio AIDAI

Straipsniai: Atsisveikinant prof. Antaną Salį; W. R. Schmalstieg — A. Salys — profesorius Amerikoje; P. Jonikas — Antano Salio mokslinė veikla; A. Salys — Ir vis dėlto ne taip (atsakymas L. Dambriūnui); M. Nasvytis — Kultūrinė laisvė ir ištikimybė (dail. V. Vizgirda); B. Ciplijauskaitė — Gabriel Garcia Marquez.

Iš grožinės literatūros: K. Grišaitė — Eilėraščiai; G. Garcia Marquez — Fragmentai iš "Šimtas metų vienuolės" (vertė B. Ciplijauskaitė).

Apžvalgos: Alaušius — "Ne-eilė" tamsuomenė; J. B. Laučka — L. Šimūčio 80 metų sukaktį minint; Iz. Vasyliūnas — Balys Dvarionas; J. G. — Prisimenant du Lietuvos draugus

(J. Otrębski ir Buge); J. Masilionis — Mokytojų studijų savaitė; J. Gimbutas — Inžinierių ir architektų suvažiavimas; Mūsų buityje.

Recenzijos: Pr. Skardžius — Kalbotyrių terminų žodynelis (Schmalstiego ir Klimo); V. Skrupskelytė — "Viena saulė danguje" (M. J. Saulaitytės).

Viršelio I psl. — V. Vizgirda: Autoportretas (1970).

Šis numeris iliustruotas dail. V. Vizgirdos tapybos darbų nuotraukomis. Prof. A. Salio atvaizdas ir kitos jo gyvenimo nuotraukos.

Redaguoja — dr. Juozas Girnius, 27 Juliette St., Boston, Mass. 02122; leidžia T. Pranciškonai; leidėjų atstovas T. dr. Leonardas Andriekus, OFM; administruoja — T. Benvenutas Ramanauskas, OFM, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. 11221. Spaudžia Tėvų Pranciškonų spaustuve.

DĖL BALFO

ŠALPA AR POLITIKA?

Antrojo pasaulinio karo metu lietuvių šalpos organizatoriai, nors jie buvo įvairių srovių žmonės, bet visi turėjo vieną bendrą tikslą kuo daugiau šalpos duoti į vargą įstumtiems tautiečiams. Nežiūrint visų sunkumų ir kliūčių, jų pastangos laimėjo, ir šalpos fondas gavo valdžios sutikimą tokį biurą steigti. Jiems nė į galvą neatėjo mintis, kad toks šalpos centras būtų kur kitur negu New Yorko miestas, kur yra didelis uostas ir visokio biznio centras. To šalpos fondo biuro jokia kolonija neturi moralės teisės savintis, nes tai yra bendras visų Amerikos lietuvių suorganizuotas biuras, kuris ir pavadintas Bendras Amerikos Lietuvių Šalpos fondas, sutrumpintai BALFAS.

Kadangi Balfas teikia ne vien piniginę pašalpą, bet ir drabužius, tai biurui yra reikalinga erdvi tinkama vieta-patalpos, didelis kambarys sandėliui surinktiems drabužiams atrinkti ir sukabinti ir dar du kambariai biuro vedėjui bei raštininkui. Tokia vieta turi būti švari ir pastovi, tinkamiausia nuosavas namas. Prie parankaus susisiekimo. Tiesa, dabar turimą Balfos centro namą apsupo nekultūringas elementas, kuris pasižymi užpuolinėjimais. Bet kur kitur bus užtikrintas saugumas? Balfos seimo Detroito atstovai nesivadovavo šaltu protu, sprenddami, kur tinkamesnė vieta šalpos organizacijai: New Yorkas ar Chicago? Balsuotojai pasidavė koloniniam jausmui,

penkiais balsais nubalsuodami Balfos centrą kelti iš New Yorko į Chicago.

Ir ką gi apčiuopiamo geresnio Chicago duos Balfui už New Yorką?

Balfos šalpos darbas remiasi daugiausia lietuvių kolonijų parapijomis, o tokių kolonijų dauguma yra nuo Pittsburgho į rytus. Visose kolonijose vis kas nors atsiranda vyksta New Yorkan, kur ir surinktus drabužius nemokamai nuveža Balfan, tuo sutaupant pinigų šalpos reikalui.

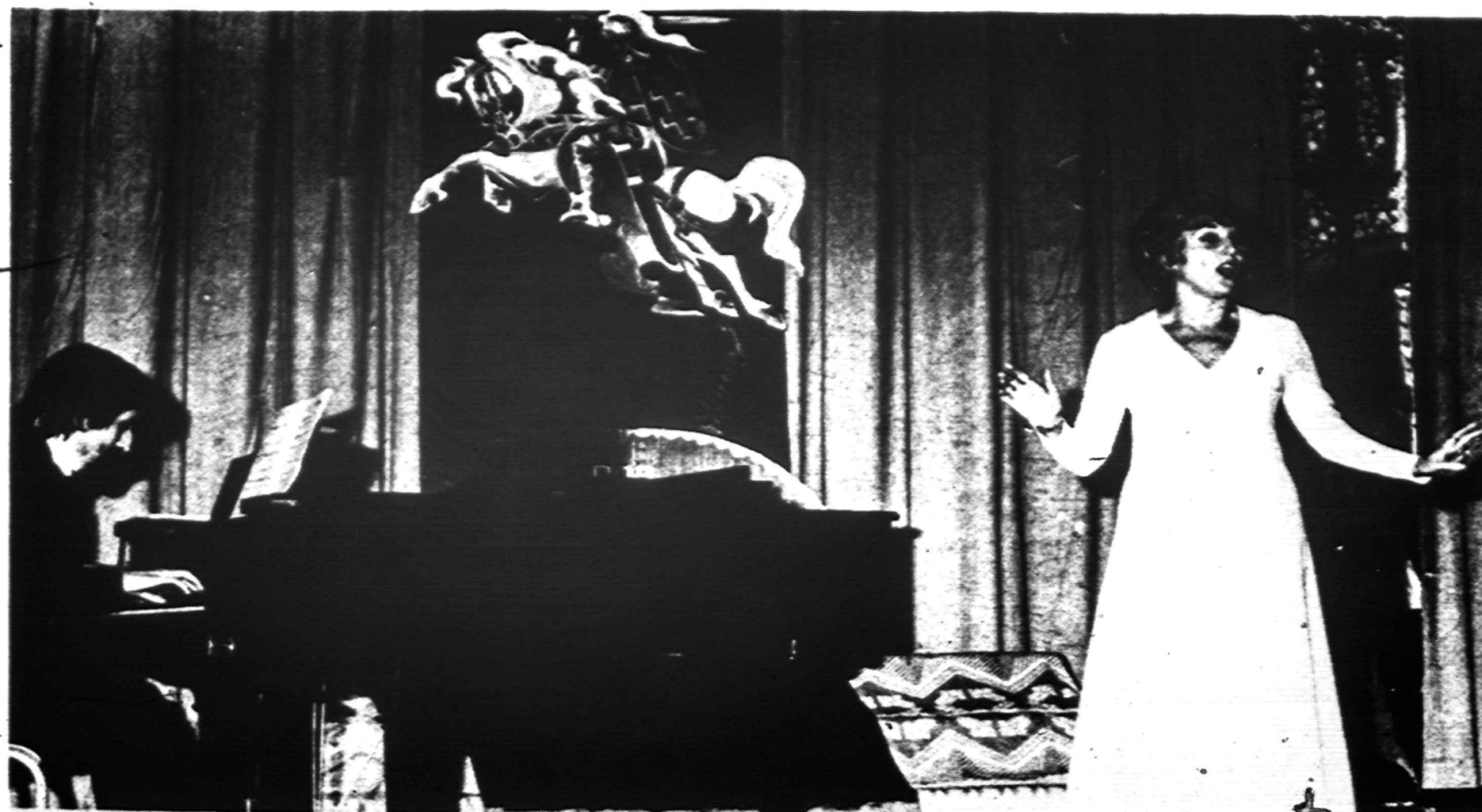
Jeigu sumanyta Balfos centro įstaigą kelti saugesnė vieta — net už devynių šimtų mylių į Chicago, tai argi Chicago iš tikro yra saugesnė už New Yorką?

Kaip su Chicago seniausiomis ir didžiausiomis kolonijomis — Bridgeportu, Town of Lake ir mažesnėmis vietomis? Ar ten ne ta pati minėta gyventojų judėjimo banga?

Atrodo juokinga surinktus drabužius New Yorke siųsti Chicago, juos supakuoti ir vėl grąžinti New Yorko uostan — persiųsti Europon.

Mano vieno šeima kas metai sudaro 40-60 svarų drabužių, kuriuos aš pats pristatydavau Balfan, dabar juos reiks siųsti Chicago, apmokėjus 12-15 dolerių, nes to nori siaura politika.

Kazys J. Krušinskas, buvęs 1 Pasaulinio karo metų Tautos Fondo sekretorius, 100 Balfos skyriaus narys.

Apreiškimo parapijos salėje Brooklyne lapkričio 18 Lietuvos kariuomenės šventėje dainuoja solistė Gita Čapkauskienė, pianu palydi Albinas Prižgintas. Nuotr. L. Tamošiūči

A. A. JULIJONAS ŠALKAUSKIS

Vėl netekome vieno lietuvių inžinieriaus. Nuliūdę sužinojome apie Lietuvos kariuomenės atsargos leitenanto, diplomuoto inžinieriaus Julijono Šalkauskio mirtį.

Velionis gimė 1898 gruodžio 7. Jis buvo kilęs iš gausios ir garbingos dr. Julijono Šalkauskio, ilgamečio Šiaulių miesto burmistro, šeimos.

Vyresnieji tos šeimos nariai, jų tarpe teisininkas prof. Kazys Šalkauskis ir filosofas prof. Stasys Šalkauskis, buvęs Vytauto Didžiojo Universiteto rektorius, jau yra seniau mirę. Jaunesnysis brolis diplomuotas architektas Algirdas Šalkauskis, su savo šeima gyvena Kanadoje.

Julijonas mokėsi Šiaulių gimnazijoje. Pirmojo pasaulinio karo metu turėjo pasitraukti Rusiją ir gyveno Maskvoje. Čia lankė vietinę gimnaziją. Kūrai pasibaigus, grįžo tėvynėn ir savanoriu stėjo Lietuvos kariuomenėn. Baigęs karo mokyklą, tapo aviacijos leitenantu.

Aukštuosius mokslus Julijonas ėjo Vokietijoje, Dresdene.

savo lyderių antrininkus ar dar tolimesnius.

SEIMO VAKARIENĖ jo dalyviams bei svečiams buvo surengta, kaip minėta, Šv. Jurgio parapijos salėje. Joje kalbėjo adv. Z. Butkus apie neseniai paskaitą Lietuvai, meninę programą atliko Čiurlionio ansamblio O. Mikulskienės vadovaujamos kanklininkės. Iš jų atskirai paminėtina ir solo kankliavusi D. Bankaitytė.

S. Meškys

Sėkmingai baigęs mokyklą diplomuoto inžinieriaus statybininko laipsniu, tarnavo plentų valdyboje. Ėjo čia atsakingas pareigas. Vadovavo autobusų susisiekimo priežiūros darbui. Tarnyboje buvo pakilęs iki eismo direkcijos direktoriaus pareigų.

Antras pasaulinis karas Julijoną vėl privertė iš Lietuvos pasitraukti. Pradžioje jis gyveno Vokietijoje, o vėliau išvyko Amerikon. Apsigyveno New Yorke ir dirbo čia savo specialybę kaip statybos konstruktorius.

Prieš porą metų Julijonas su žmona persikėlė Floridon į nuosavus namus Hollywood Beach.

Dar gyvendamas New Yorke, jis buvo rimtai susirgęs, bet nuo to negalavimo atsigavo ir keletą paskutinių metų džiaugėsi užtarnautu poilsiu pensininko teisėmis New Yorke, o vėliau saulėtąjį Floridą, kurią labai mėgo.

Velionis buvo geras savo inžinieriaus profesijos žinovas. Turėjo didelį patyrimą tiltų ir kitokių statybos konstrukcijų apskaičiavimo srity. Sekė techninę literatūrą ir spaudą. Buvo gerai informuotas apie pasaulio įvykius. Jautrus Lietuvos reikalams, jis labai domėjosi tarptautine politika. Turėjo aiškias tvirtas pažiūras įvairiais klausimais. Nevengdavo leistis į gyvas diskusijas politinėmis

temomis. Mėgo teatrą ir muziką. Buvo malonus ir dosnus šeimininkas.

Išlikimas savo žmonos Ninos draugas ir mylintis vyras, jis irgi buvo jautrus brolio savo seserim ir broliam, su jais palaikydavo glaudžius ryšius ir sielojosi jų reikalais.

Išsėkis ramybėje, mielas Julijonai. Mes tave ilgai prisiminsime.

Inž. Vaclovas Birutis

ROCHESTER, N.Y.

Kazio. Almeno literatūros vakaras įvyko gruodžio 9, šeštadienį, 8 val. vak. Šv. Jurgio lietuvių parapijos salėje. Rašytojas paskaitys savo knygų ištraukas. Rengia LB kultūrinių pobūvių skyrius.

Šv. Jurgio lietuvių kat. parapijos tarybos veiklos statutui komisija (tėv. Aug. Simanavičius, OFM, John Slicks, prof. A. Klimas, Jurgis Jankus, Pr. Mockevičius ir A. Sabalis) jau yra parengę parapijos tarybos veiklos statutą, kurį lietuvių kalbon išvertė Jurgis Jankus. Tarybos visuotinis susirinkimas įvyks gruodžio 13, trečiadienį, 7 val. vak.

Dėvėtų rūbų išpardavimas vyks gruodžio 14, 15, 16 parapijos namely. Prieš mėnesį pirmas išpardavimas pelnė 300 dol.

Padėkos dienos parapijos bazaro grynas pelnas yra 1,802.25 dol.

-asb.

AUKOS KULTŪROS ŽIDINIUI

S. M. Aronica, Maspeth, N.Y., 5.

R. Allen, Maspeth, N.Y., 5.

M. Banes, Maspeth, N.Y., 3.

G. Bakšys, Maspeth, N.Y., 10, anksč. 10.

J. Bredes, Maspeth, N.Y., 10, anksč. 10.

F. Brazauskas, Maspeth, N.Y., 10.

E. Budėnienė, Maspeth, N.Y., 10, anksč. 5.

D. Cerebiejus, Maspeth, N.Y., 10.

S. Cerebiejus, Maspeth, N.Y., 20, anksč. 60.

H. Davalis, Maspeth, N.Y., 10.

F. Fuhrmann, Maspeth, N.Y., 5.

G. Juškaitis, Brooklyn, N.Y., 10, anksč. 90.

Pr. Judickas, Woodhaven, N.Y., 20, anksč. 20, pažad. 100.

K. Jankūnas, Lodi, N.Y., 25.

K. J. Jonynas, Rego Park, N.Y., 10, anksč. 222.

Ursulė Kraus, Woodhaven, N.Y., 100.

R. Kezys, Middle Village, N.Y., 100, anksč. 5.

Pr. Kuras, Maspeth, N.Y., 5, anksč. 20.

P. Lukoševičius, Woodhaven, N.Y., 25, anksč. 150.

A. Melkūnienė, Maspeth, N.Y., 2.

J. Pfaff, Maspeth, N.Y., 20.

M. Pleškus, Maspeth, N.Y., 20, pažad. 100.

Algis, Zita Rajeckai 10.

Paulius, Andrius Rajeckai, Maspeth, N.Y., 10, anksč. 25.

V. Rokus, Maspeth, N.Y., 25, anksč. 25.

A. Rudzwick, Maspeth, N.Y., 30, anksč. 60, pažad. 100.

P. Šimkutė, Maspeth, N.Y., 20, anksč. 22.

S. Tallman, Maspeth, N.Y., 5.

J. Stanišauskas, Maspeth, N.Y., 10, anksč. 15.

A. Willis, Maspeth, N.Y., 10, pažad. 100.

J. Wicks, Maspeth, N.Y., 10.

N.N., Kearny, N.J., 10, anksč. 130, pažad. 300.

Ig. Zitikas, Maspeth, N.Y., 20.

Fr. Zabalskis, Maspeth, N.Y., 15, anksč. 15.

Z. Z. Jurs, Richmond Hill, N.Y., 70, anksč. 82, p. 200.

N. Y. vyr. skaučių židyns Vilija 50, anksč. 50.

Korp. Neo-Lithuania — 50, anksč. 25.

K. Sipulauskienė, Worcester, Mass. 10.

A. Melkūnienė, Maspeth, N.Y., 2.

J. Pfaff, Maspeth, N.Y., 20.

M. Pleškus, Maspeth, N.Y., 20, pažad. 100.

Algis, Zita Rajeckai 10.

Paulius, Andrius Rajeckai, Maspeth, N.Y., 10, anksč. 25.

V. Rokus, Maspeth, N.Y., 25, anksč. 25.

A. Rudzwick, Maspeth, N.Y., 30, anksč. 60, pažad. 100.

P. Šimkutė, Maspeth, N.Y., 20, anksč. 22.

S. Tallman, Maspeth, N.Y., 5.

J. Stanišauskas, Maspeth, N.Y., 10, anksč. 15.

A. Willis, Maspeth, N.Y., 10, pažad. 100.

J. Wicks, Maspeth, N.Y., 10.

N.N., Kearny, N.J., 10, anksč. 130, pažad. 300.

Ig. Zitikas, Maspeth, N.Y., 20.

Fr. Zabalskis, Maspeth, N.Y., 15, anksč. 15.

Z. Z. Jurs, Richmond Hill, N.Y., 70, anksč. 82, p. 200.

N. Y. vyr. skaučių židyns Vilija 50, anksč. 50.

Korp. Neo-Lithuania — 50, anksč. 25.

K. Sipulauskienė, Worcester, Mass. 10.

A. Melkūnienė, Maspeth, N.Y., 2.

J. Pfaff, Maspeth, N.Y., 20.

M. Pleškus, Maspeth, N.Y., 20, pažad. 100.

Algis, Zita Rajeckai 10.

Paulius, Andrius Rajeckai, Maspeth, N.Y., 10, anksč. 25.

V. Rokus, Maspeth, N.Y., 25, anksč. 25.

A. Rudzwick, Maspeth, N.Y., 30, anksč. 60, pažad. 100.

P. Šimkutė, Maspeth, N.Y., 20, anksč. 22.

S. Tallman, Maspeth, N.Y., 5.

J. Stanišauskas, Maspeth, N.Y., 10, anksč. 15.

A. Willis, Maspeth, N.Y., 10, pažad. 100.

J. Wicks, Maspeth, N.Y., 10.

N.N., Kearny, N.J., 10, anksč. 130, pažad. 300.

Ig. Zitikas, Maspeth, N.Y., 20.

Fr. Zabalskis, Maspeth, N.Y., 15, anksč. 15.

Z. Z. Jurs, Richmond Hill, N.Y., 70, anksč. 82, p. 200.

N. Y. vyr. skaučių židyns Vilija 50, anksč. 50.

Korp. Neo-Lithuania — 50, anksč. 25.

K. Sipulauskienė, Worcester, Mass. 10.

— Dr. K. Bobelis, atstovaudamas Altai, lapkričio 25 dalyvavo Chicago vykusiame lenkų-vengrų federacijos pirminkų susirinkime. Svarstyta ateinauti Europos saugumo konferencija ir tinkamiausia veikla, kurios turėtų laikytis Rytų ir centro Europos bei Baltijos kraštų valstybės. Iš lietuvių dar dalyvavo vysk. V. Brizgys ir S. Balzekas, Jr.

— Adv. Z. Butkus, neseniai pasitraukęs iš okupuotos Lietuvos, Philadelphiajio kalbės apie padėtį Lietuvoje gruodžio 10, sekmadienį, 12 val. Šv. Andriejaus parapijos salėje, 19 St. ir Wallace St. Dalyvaus ir jo žmona dr. D. Butkienė. Pranešimą organizuoja ALT S-gos Philadelphiajio skyrius.

— Vincas Tamošiūnas, šaulių sąjungos c. v. pirmininkas, gruodžio 10 iš Detroito vyks į Clevelandą ir dalyvaus Juozapavičiaus šaulių kuopos visuotiniame susirinkime.

— Lietuvių Fondo Rochesterio vajeaus komitetas gruodžio 9 rengia vakariene ir meno parodą. Parodą dalyvaus Vanda Lapinienė iš Montrealio. Atvyksta ir LF tarybos pirm. dr. K. Ambrozaitis iš Chicago.

— Argentinos lietuviai, protestuodami prieš bolševikinių okupantų Lietuvos pavergimą, aktyviai jungiasi į jaunimo peticijos parašų teikimo vąj. Kaip žinia, jaunimo kongresas yra nutaręs surinkti pusę milijono parašų ir juos įteikti Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui ateinančių metų vasario mėn.

Argentinos lietuvių vadovybė pati atsispausdino jaunimo peticiją ispanų kalba ir jau yra prisituntusi Rysių centrui Chicagoje keletą tūkstančių surinktų parašų.

— Sidabrinė diena, komp. Br. Budriūno operetė, publiškai pagedaujant su simfoniniu orkestru vėl bus statoma Chicagoje. Marijos Aukštesniosios mokyklos salėje, gruodžio 10.

— Prof. A. Ramūnas lapkričio 8-11 dalyvavo pedagoginiame institute Toronte ir visumos posėdyje skaitė paskaitą Education for the Future. Kongresą surengė Ontario švietimo ministerija, sukvietusi apie 1000 dalyvių iš visų provincijos švietimo šakų. Daugiausia buvo gvilendama naujoji švietimo sistema.

— Arūnas Ališauskas, iš John Hopkins universiteto, spalio 27 skaitė paskaitą metiniame Kanados Amerikinių Studijų Draugijos suvažiavime tema: "Katalikiškumas, tautiškas ir reforma Amerikos lietuvių imigrantuose 1884 - 1914 metais". Suvažiavimas įvyko spalio 26 - 28 Toronte, Ontario švietimo Studijų Instituto patalpose, ir buvo skirtas imigrantų problemom Š. Amerikoje. Paskaitas skaitė rinktiniai akademikai.

— Į Darbininko "Kviečiame talkon" ir vėl atsiliėpė eilė asmenų: A. Norkus užsakė Br. Stankui — abu iš Philadelphiajos, Pa., V. Malakas, Wallington, N.J. — V. Skeiriui, Vokietija. Patys užsisakė: E. Millierienė, Brooklyn, N.Y., B. Nemickas ir J. Svėtakos iš Maspeth, N.Y., S. Bubelienė ir G. Barcevičius iš Toronto, Ont. Canada, J. L. Kolar, Geyser, Montana, B. Mitalas, New Haven, Conn., S. Budrienė ir A. Dubauskienė iš Chicago, Ill. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Apie lengvatas naujiem skaitytojams ir apie dovanom skiriamas prenumeratas žiūrėk skelbimą "Kviečiame talkon".

— Arūnas Ališauskas, iš John Hopkins universiteto, spalio 27 skaitė paskaitą metiniame Kanados Amerikinių Studijų Draugijos suvažiavime tema: "Katalikiškumas, tautiškas ir reforma Amerikos lietuvių imigrantuose 1884 - 1914 metais". Suvažiavimas įvyko spalio 26 - 28 Toronte, Ontario švietimo Studijų Instituto patalpose, ir buvo skirtas imigrantų problemom Š. Amerikoje. Paskaitas skaitė rinktiniai akademikai.

— Į Darbininko "Kviečiame talkon" ir vėl atsiliėpė eilė asmenų: A. Norkus užsakė Br. Stankui — abu iš Philadelphiajos, Pa., V. Malakas, Wallington, N.J. — V. Skeiriui, Vokietija. Patys užsisakė: E. Millierienė, Brooklyn, N.Y., B. Nemickas ir J. Svėtakos iš Maspeth, N.Y., S. Bubelienė ir G. Barcevičius iš Toronto, Ont. Canada, J. L. Kolar, Geyser, Montana, B. Mitalas, New Haven, Conn., S. Budrienė ir A. Dubauskienė iš Chicago, Ill. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Apie lengvatas naujiem skaitytojams ir apie dovanom skiriamas prenumeratas žiūrėk skelbimą "Kviečiame talkon".

— Į Darbininko "Kviečiame talkon" ir vėl atsiliėpė eilė asmenų: A. Norkus užsakė Br. Stankui — abu iš Philadelphiajos, Pa., V. Malakas, Wallington, N.J. — V. Skeiriui, Vokietija. Patys užsisakė: E. Millierienė, Brooklyn, N.Y., B. Nemickas ir J. Svėtakos iš Maspeth, N.Y., S. Bubelienė ir G. Barcevičius iš Toronto, Ont. Canada, J. L. Kolar, Geyser, Montana, B. Mitalas, New Haven, Conn., S. Budrienė ir A. Dubauskienė iš Chicago, Ill. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Apie lengvatas naujiem skaitytojams ir apie dovanom skiriamas prenumeratas žiūrėk skelbimą "Kviečiame talkon".

— Į Darbininko "Kviečiame talkon" ir vėl atsiliėpė eilė asmenų: A. Norkus užsakė Br. Stankui — abu iš Philadelphiajos, Pa., V. Malakas, Wallington, N.J. — V. Skeiriui, Vokietija. Patys užsisakė: E. Millierienė, Brooklyn, N.Y., B. Nemickas ir J. Svėtakos iš Maspeth, N.Y., S. Bubelienė ir G. Barcevičius iš Toronto, Ont. Canada, J. L. Kolar, Geyser, Montana, B. Mitalas, New Haven, Conn., S. Budrienė ir A. Dubauskienė iš Chicago, Ill. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Apie lengvatas naujiem skaitytojams ir apie dovanom skiriamas prenumeratas žiūrėk skelbimą "Kviečiame talkon".

— Į Darbininko "Kviečiame talkon" ir vėl atsiliėpė eilė asmenų: A. Norkus užsakė Br. Stankui — abu iš Philadelphiajos, Pa., V. Malakas, Wallington, N.J. — V. Skeiriui, Vokietija. Patys užsisakė: E. Millierienė, Brooklyn, N.Y., B. Nemickas ir J. Svėtakos iš Maspeth, N.Y., S. Bubelienė ir G. Barcevičius iš Toronto, Ont. Canada, J. L. Kolar, Geyser, Montana, B. Mitalas, New Haven, Conn., S. Budrienė ir A. Dubauskienė iš Chicago, Ill. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Apie lengvatas naujiem skaitytojams ir apie dovanom skiriamas prenumeratas žiūrėk skelbimą "Kviečiame talkon".

— Į Darbininko "Kviečiame talkon" ir vėl atsiliėpė eilė asmenų: A. Norkus užsakė Br. Stankui — abu iš Philadelphiajos, Pa., V. Malakas, Wallington, N.J. — V. Skeiriui, Vokietija. Patys užsisakė: E. Millierienė, Brooklyn, N.Y., B. Nemickas ir J. Svėtakos iš Maspeth, N.Y., S. Bubelienė ir G. Barcevičius iš Toronto, Ont. Canada, J. L. Kolar, Geyser, Montana, B. Mitalas, New Haven, Conn., S. Budrienė ir A. Dubauskienė iš Chicago, Ill. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Apie lengvatas naujiem skaitytojams ir apie dovanom skiriamas prenumeratas žiūrėk skelbimą "Kviečiame talkon".

— Į Darbininko "Kviečiame talkon" ir vėl atsiliėpė eilė asmenų: A. Norkus užsakė Br. Stankui — abu iš Philadelphiajos, Pa., V. Malakas, Wallington, N.J. — V. Skeiriui, Vokietija. Patys užsisakė: E. Millierienė, Brooklyn, N.Y., B. Nemickas ir J. Svėtakos iš Maspeth, N.Y., S. Bubelienė ir G. Barcevičius iš Toronto, Ont. Canada, J. L. Kolar, Geyser, Montana, B. Mitalas, New Haven, Conn., S. Budrienė ir A. Dubauskienė iš Chicago, Ill. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Apie lengvatas naujiem skaitytojams ir apie dovanom skiriamas prenumeratas žiūrėk skelbimą "Kviečiame talkon".

— Į Darbininko "Kviečiame talkon" ir vėl atsiliėpė eilė asmenų: A. Norkus užsakė Br. Stankui — abu iš Philadelphiajos, Pa., V. Malakas, Wallington, N.J. — V. Skeiriui, Vokietija. Patys užsisakė: E. Millierienė, Brooklyn, N.Y., B. Nemickas ir J. Svėtakos iš Maspeth, N.Y., S. Bubelienė ir G. Barcevičius iš Toronto, Ont. Canada, J. L. Kolar, Geyser, Montana, B. Mitalas, New Haven, Conn., S. Budrienė ir A. Dubauskienė iš Chicago, Ill. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Apie lengvatas naujiem skaitytojams ir apie dovanom skiriamas prenumeratas žiūrėk skelbimą "Kviečiame talkon".

— Į Darbininko "Kviečiame talkon" ir vėl atsiliėpė eilė asmenų: A. Norkus užsakė Br. Stankui — abu iš Philadelphiajos, Pa., V. Malakas, Wallington, N.J. — V. Skeiriui, Vokietija. Patys užsisakė: E. Millierienė, Brooklyn, N.Y., B. Nemickas ir J. Svėtakos iš Maspeth, N.Y., S. Bubelienė ir G. Barcevičius iš Toronto, Ont. Canada, J. L. Kolar, Geyser, Montana, B. Mitalas, New Haven, Conn., S. Budrienė ir A. Dubauskienė iš Chicago, Ill. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Apie lengvatas naujiem skaitytojams ir apie dovanom skiriamas prenumeratas žiūrėk skelbimą "Kviečiame talkon".

— Į Darbininko "Kviečiame talkon" ir vėl atsiliėpė eilė asmenų: A. Norkus užsakė Br. Stankui — abu iš Philadelphiajos, Pa., V. Malakas, Wallington, N.J. — V. Skeiriui, Vokietija. Patys užsisakė: E. Millierienė, Brooklyn, N.Y., B. Nemickas ir J. Svėtakos iš Maspeth, N.Y., S. Bubelienė ir G. Barcevičius iš Toronto, Ont. Canada, J. L. Kolar, Geyser, Montana, B. Mitalas, New Haven, Conn., S. Budrienė ir A. Dubauskienė iš Chicago, Ill. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Apie lengvatas naujiem skaitytojams ir apie dovanom skiriamas prenumeratas žiūrėk skelbimą "Kviečiame talkon".

— Į Darbininko "Kviečiame talkon" ir vėl atsiliėpė eilė asmenų: A. Norkus užsakė Br. Stankui — abu iš Philadelphiajos, Pa., V. Malakas, Wallington, N.J. — V. Skeiriui, Vokietija. Patys užsisakė: E. Millierienė, Brooklyn, N.Y., B. Nemickas ir J. Svėtakos iš Maspeth, N.Y., S. Bubelienė ir G. Bar

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE Tel.: 613-3923 SERVICE

A-1 UPHOLSTERY
Expert Repairs done by Hand
Repair Work Done in the Home
Newest Loaded Foam Cushions
Custom Upholstery
Try me You'll Like me
147-B Valley Road, Montclair, N. J.
Call 201 746-4403 Res. 661-5291

SCOTCH PLAINS ESSO

Open 7 Days a Week
(Just Gasoline)
U.S. Highway No. 22 & Pinehurst
Ave. Scotch Plains, N. J.

PRINTING

If it can be printed we can do it.
Business Forms, Commercial Stationery,
Invitations, Chance Books. Also
printing done in Spanish. Reasonable
prices. Estimates Given. Call LMN
Printing 525-9280.

Plumbing, Oil Burner Installation,
Welding, Boiler Repair. All Work Done
by Expert Mechs. Reas. Rates.
SAM-WIL 632 E 180 ST Bronx
367-1278

CHAD CARR'S PHILLIPS 66 SERVICE STATION

Open 7 Days a Week. We Do General
Auto Repairs, Road Service, Tires,
Batteries & Accessories, Towing
Radio Road & Dyke Place
Mystic Island, Tuckerton, N.J.

MASTER CONSTRUCTION

Repairs from \$5.00 up. Basements,
Kitchens, Electrical Violations,
Carpentry & Plumbing, Days and
Nights LIC. H 695530 (212) 932-7150

STANHOPE CHEVRON

Open 7 Days a Week. We Take Care
of All Your Automotive Needs. Road
Service. 24 Hour Wrecking & 24 hour
Towing Service.
Brooklyn & Sparta Roads, Stanhope,
N. J. Call 201 347-5665. Ask for Doug
or John

Headlight Toe-in, Toe-out, Wheel
Alignment and all minor repairs and
complete inspection.

MARIO'S AUTO INSPECTION SERVICE

Shell Bay Ave. Mayville, N.J.
Cape May Court House Opp. Inspec-
tion Station (609) 465-5607

DISPLAY

WANTED FOSTER PARENTS
If you are between the ages of 25 and 59,
English speaking, in good health, finan-
cially self maintaining, willing to accept
children of any background and have
adequate rooms, you are desperately
needed now. Contact: McMahon Mem-
orial Shelter, 128 East 112 St. New
York, N.Y. 10029. 369-5665

HELP WANTED

Helper wanted for Service Department
See Mr. BRUCE of
**LEWIS ROBERTS PRINTING
INK INC.**
250 West Broadway
New York, N.Y. Tel.: 431-5797

General Machinist Job Shop experience.
Well-equipped machine Shop. Exce-
lent working Conditions. Top Wages
and Benefits for the Right man. Must
be able to Set up and operate. Call Mr.
Verini, 968-5353. Evenings call: 968-
2955. Avco Machine and Tool Co.
160 11th St. Piscataway, N.J.

SERVICE

R. GORDON
Repairing and Furniture Refinishing
Polishing, Touch ups on any Kind
of Furniture. Used Furniture For Sale
305 Rogers Ave.
Bklyn, N.Y. 11225
756-9800

PIANO TUNING AND REPAIR SERVICE

Free Estimates
771-2168

HERB'S SUNOCO SERVICE STATION

Open 7 Days a Week 24 Hours a Day
General Auto Repairs, Road Service
Tires, Batteries and Accessories 100
State Highway No. 4 Englewood, N.J.
Call: 201 568-2226

BROWN'S CONSTRUCTION CO.

361 LeJohn St. Bklyn.
All Work Done "Name it, we shall
Do It". Quick. Dependable. Free
Estimates. Reasonable Rates. Call now
827-8465

CALL ARTIC AIR REFRIGERATING SERVICE

Commercial and Domestic. 30 Day
Guarantee on Parts, Sales & Installation
Free Estimates. Reasonable Rates
Call 926-7622

SMITH FUNERAL HOME

1 Baker Ave. Dover, N. J.
For Integrity, Dependability
& Ethics
Call 201 366-0382

A. BROWN PEST CONTROL AND EXTERMINATING SUPPLY

Industrial, Residential, Commercial.
All Work and Merchandise Guaranteed
142 Utica Ave. Bklyn, N.Y. Call (212)
773-4246. 447 N. Main St. Freeport,
N.Y. Call (516) 546-8217

JOE'S SERVICE CENTER

Tune-Ups Our Specialty
Open 24 Hours Every Day
Dial 609 641-6346
Fire & Tilton Road Pleasantville, N.J.

PARADISE WINE & LIQUOR CO.

Finest of Imported and Domestic
Wines & Liquors
Free Delivery. Special Attention to
Your Holiday Needs
805 Summit Ave. Union City, N. J.
Dial 201 867-7077

**DEXTER PARK
PHARMACY**
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

DISPLAY

WAGON WHEEL MOTEL AAA
Routes 7 & 20, Lenox, Mass., 2 my-
lios i pietus nuo Bousquets slidinėjimo
vietos. Individualūs termostatai, vo-
nijos, radio, TV, kambariai šeimoms,
restoranai, baras, vaikų priežiūra. Pus-
ryčiai nemokamai. Tel. (413) 443-4468.
Mr. & Mrs. Charles Goeffrion.

THE STEAK PUB

Located in Howard Johnson's Motor
Lodge Route 17, Ramsey, N. J. Lunch
11:30-2, Dinner 5-10, Cocktails from 12
Noon. Closed Sundays. Every Wednes-
day is Ladies Night. Men bring your
girls and her dinner is half price. For
Reservations (201) 327-0006

CHIARELLI'S RELIGIOUS GOODS

29 - 101st Ave.
Brooklyn, N.Y.
Call AP 7-2990

MACALUSO'S ITALIAN RESTAURANT

Finest of Italian Cuisine
Bring the Family for Sunday Dinner
161 Rea Ave. Hawthorne, N.J.
Call 201 423-9723

Top \$ Paid

PAT & JERRY ANTIQUES
DINING ROOM & BEDROOM SETS
China Closets - Used Furniture

Open 8 AM to 7 PM
Call 212 738-8362 843-9779

Hockey 1/2 Price Sale on all Hockey
Protective Equipment, Cooper,
Rawling & Franklin. Toys & Sporting
Goods. Open Week Days till 6 P.M.
212-499-3551

LEVINE BROS.

372 5th Ave. (bet. 5 & 6th streets)
Brooklyn

PORTRAITS DONE IN OIL

FROM PHOTOGRAPHS
Great Christmas Gift
Reasonable Rates
232-8846

ALL PIANOS WANTED

Full Value Paid
Free Appraisals
Mr. Davis 212 989-7080

1973 Arctic Cat, Ski-Doo, Polaris, Chap-
arral, Snowmobiles. New York State's

Largest Dealer The Arctic Cat HOUSE

Rt. 17, Parkville, N. Y. Open 7 days till
9:00. 914-292-6396. Ext. racing sled in
stock for sale. Free Electric Start on
All New Cats

SERVICE

BILL'S SUNOCO SERVICE STATION

Open 7 Days a Week. General Auto
Repairs. Road Service, Tires, Batteries
- Accessories - 795 Black Horse Pk.
Pleasantville, N. J.

SENTRY AUTO BODY AND FENDER WORKS

Auto Painting and Towing, Collision
Experts, Welding and Insurance Esti-
mates, 900 Passaic Avenue, Building
No. 43, East Newark, N. J. Days Call:
201 485-9677. Nights 998-9271 or
933-5438

Original CHAS. WEYDIG & SONS INC. FUNERAL DIRECTORS

20-68 Steinway Street
L.I.C.
Tele.: AS 8-0124

M.A.S. AUTO ALARMS

All Auto Accessories and Parts. Whole-
sale to Garages, Specializing in Auto
Alarms. Also Automatic Alarms for Re-
sidential, Commercial and Industrial
Properties. M.A.S. Inc. 3902 16th Ave.
Boro Park Brooklyn, N.Y. (212) 871-
9795. Serving the Entire
Metropolitan Area

When Every Dollar Counts call
SOCIAL MOVERS
Reasonable Flat Rates
Free Estimates. Minimum notice
Call 738-6226

History of Lithuania. Tai ang-
lų kalboj prel. dr. J. B. Kon-
čiaus aprašyta lietuvių tautos
istorija. Kaina 2 dol. Gaunama
Darbininko administracijos.

SERVICE

A & S FURNITURE REPAIR & REFINISHING

We Make Your Furniture Look like new
944 Main Ave. Passaic, N.J.
Call 201 475-6833 Mr. Wells

JOHN'S CITGO SERVICE STATION

Open 7 Days a Week
General Auto Repairs, Tires, Batteries
& Accessories - Road Service
Main & Willow Road Marlton, N.J.

PAT'S TOWING SERVICE

24 Hours Towing & Road Service
320 Bloomfield Ave. Newark, N.J.
Call 201 481-1896 or 483-8608 or
485-9794

WINCHESTER AUTO BODY SHOP

Complete Body and Fender Work
Automatic Transmission Specialist
Free Estimates
3711 Winchester Ave. Atlantic City,
N. J. Samuel Dumas, Nathan Chris
Christmas Mgr. 609-345-7048

A&M INSTANT PRINTING

For Instant Printing, Quality Litho-
graphy, Composition Layout, Art Elect-
rostatic Machines, Papers, Toner,
Mimeo, Duplicators Supplies 81 Mc
Whorter St., Newark, N. J. 201-344-0117

WE FIX EVERYTHING

GENERAL CONTRACTORS
EDWARD DENNIS
(212) FI 8-7739 - 289-3857

NICKY'S AUTO REPAIR

Specializing in Standard and Automatic
Transmissions and Motor Work
41 Heckel St., Belleville, N. J.
Call 201 759-9582 Open until 11 PM
Mon-Fri. Sat. till 5:30 P.M.

J & M VILLAGE LIQUORS

Finest of Imported & Domestic
Wines & Liquors. We Deliver
107-A Essex St., Maywood, N. J.
Call 201 845-4252

For Fine Antique Finishing
& Repairing by a European Craftsman
MIKE BRUNO
241 East 127th St. N. Y. City
LE4-0013

PAINTING - PLASTERING

Also Panneling, Tile Work, Paper
Hanging. Any place in N.Y.C., Nassau
and Suffolk co. Reasonable Rates -
30 dol. per rm. Inside-outside. Window
Work - 4 dol. 2 calls - Free Estimates
Call Spiros (212) 274-4336

24 Hr. Ans. Service

PUPPY PARADISE

Trading - T/A Pic-A-Pet
Specializing in AKC reg. pups. All
breeds and supplies. Health & 10 yr.
life guarantee. Master Charge & Bank
Americard. Professional grooming.
All breeds. Open 7 days Mon thru
Fri. 9-9, Tues. Wed. Sat. Sun. 9-7
3302 Sunrise Hwy. Wantagh, N.Y.
516 826-4410

"Holiday Specials"

Quality Puppies & Kittens, Tropical &
Marine. Set-Ups & Complete Line of
Pets & Supplies. Many Many Breeds at
"Better than Good" Prices!
VILLAGE DISCO PETS
581 6 Av. (17 St. Hanh. 242-9797

CARPETS INSTALLED

\$1.00 Square Yard
Repairs Low Prices
Call 934-7354

McLAUGHLIN'S HESS STATION

Open 7 Days 6 AM to 12 PM
855 Saint George Ave.
Roselle, N. J.

News Agency in Vineland, N.J. On
excellent corner property location.
Present Sales Volume over \$300,000.
Second Rentable Retail Store and Busi-
ness Equipment included. Owners re-
tiring after years of building and en-
joying a profitable business. Now it
can be all yours for only \$69,000.
Nicholas Agency Landville, New
Jersey (609) 697-2111

E & P CARPENTRY

Extensions - Home Improvements
and Alterations
Stores, Bars, Restaurants, etc.
For Free Estimate
Call Bet. 8 am & 1 pm
or After 5 pm
549 3516

DURHAM COLLEGE

College Plaza
Durham, N.C.

A Nonprofit Co-Educational Institution

Student Aid Programs
Diploma programs - Featuring
Jr. Accounting, Commercial Art,
General Business

Degree Programs - Featuring
Accounting, Exec. Sec. Legal Sec.
Many other programs offered
For further information contact:
Director of Admissions
Durham College
Durham, N.C. 27707

Day or Night Classes

Phone (919) 688-3993 (919) 682-2607

KVIEČIAME TALKON

Darbininko administracija ir
1973 metais yra pasiryžusi ne-
kelti laikraščio prenumeratos
kainos. Malonūs skaitytojai
kviečiami mum padėti.

Kviečiame pasinaudoti šių
metų pabaigos papiginimu ir
užprenumeruoti Darbininką
savo artimiesiems. Kviečiame
paraginti draugus, pažįstamus
bei jaunimą arba prisidėti auka,
kad galėtumėm laikraštį siunti-
nėti tiems, kurie nori skaityti,
bet nepajėgia užsimokėti, o
tokių yra gana daug.

Kas prisijus 1 dol. su nauju

Užsakau naują DARBININKO prenumeratą kaip kalėdinę
dovaną. Laikraštį siuntinėti:

Vardas ir pavardė

Adresas

Laikraštį užsakė

Siunčiu už prenumeratą \$.....

Prenumeratas siųsti adresu:
DARBININKAS
910 Willoughby Avenue
Brooklyn, N.Y. 11221

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gėrai pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir
tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS - SIUNTINIUS

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t.t.

GAVEJAS NIEKO NEMOKA.

TOKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI.

VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.

GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS

PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos
kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Cosmos Parcels Express Corp.

affiliated with PODAROGIFT, Inc.

priima užsakymus DOVANŲ PAŽYMĖJIMAMS, automo-
biliams, šaldytuvams, televizijų aparatams, radijo tran-
zistoriams, magnetofonams (tape recorders) ir daug kt.
dalykams, taip pat BUTAMS savo giminėms ir draugams,
gyvenantiems Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų
vyriausiojo įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

KREIPKITE DĖMESĮ Į NAUJĄ ADRESĄ:

488 MADISON AVENUE

FLOOR 21st New York, N.Y. 10022

Tel.: (212) 758-1150/1

SKYRIAI:

New York, N.Y. 10003 - 39 Second Avenue	Tel.: AL 4-5456
New York, N.Y. 10011 - 135 W. 14 Street	CH 3-2583
Boston, Mass. 02118 - 271 Shawmut Avenue	LI 2-1767
Boston, Mass. 02127 - 389 West Broadway	268-0068
Buffalo, N.Y. 14206 - 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
Chicago, Ill. 60622 - 2222 West Chicago Avenue	BR 8-6966
Chicago, Ill. 60608 - 3333 South Halstead Street	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134 - 5879 State Road	884-1738
Irvington, N.J. 07111 - 782 Springfield Avenue	ES 2-4685
Irvington, N.J. 07111 - 1082 Springfield Ave.	374-6446
Grand Rapids, Mich. 49504 - 636-38 Bridge St. N.W.	GL 8-2256
Hamtramck, Mich. 48212 - 11333 Jos. Campau Avenue	365-5255
Hartford, Conn. 06114 - 200 Franklin Avenue	246-9274
Lakewood, N.J. 08701 - 241 Fourth Street	FO 3-8569
Los Angeles, Calif. 90022 - 960 S. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
New Haven, Conn. 06511 - 1329 Boulevard	LO 2-1446
Newark, N.J. 07106 - 698 Sanford Avenue	373-8783
Passaic, N.J. - 176 Market Street	GR 2-6387
Paterson, N.J. 07505 - 60 Broadway	345-2028
Philadelphia, Pa. 19122 - 1214 N. 5th Street	PO 3-4818
Pittsburgh, Pa. 15203 - 1307 E. Carson Street	HU 1-2750
San Francisco, Cal. 94115 - 2076 Sutter Street	FI 6-1571
Waterbury, Conn. - 905 Bank Street	PL 6-6766
Warren, Mich. 48092 - 29200 De Quindre 1/2 Block North	751-6780/1
Woodhaven, N.Y. 11421 - 94-08 Jamaica Ave.	441-4712
Worcester, Mass. 01610 - 189 Millbury Street	8W 8-2868
Youngstown, Ohio 44503 - 309 W. Federal Street	RI 3-0440

MARY ANN EAST LTD

WE DESIGN

OUR OWN CLOTHES

Softwear, etc. Gift Items, Toys.

Prices surprisingly reasonable.

150 N. Main Ave. - Bklyn

150 N. Main Ave. - Bklyn

237-3284

CLUBS

Stores, Beauty Salons

Stacks-Tops-Dresses-Sex

Perfumes, etc. Gift Items, Toys.

Prices surprisingly reasonable.

Can't beat our prices

Wholesale Clothing

95-02 37th Ave., Jackson Hts., NY

335-4766

Lietuviškų kalėdinių kortelių
galima gauti Darbininko admi-
nistracijoje. Dėžutė su 12 korte-
lių religiniais arba tautiniais
motyvais su lietuviškais pasvei-
kinimais su persiuntimu 1 dol.
12 meniškių tautiškaus moty-
vais pieštų kortelių 2 dol. Pra-
šom laiku užsisakyti, kad laiku
galėtumėt išsiųsti.

TYPEWRITERS - ALL MAKES

Cambridge, Mass., Nekalto Prasidėjimo parapijos klebonas kun. S. Saulėnas ir iškilmų dalyviai naujos klebonijos žemės prakasimo iškilmėse.

CAMBRIDGE, MASS.

NAUJOSIOS KLEBONIJS STATYBA

Nekalto Prasidėjimo parapijos klebonas kun. Simeonas Saulėnas ėmėsi didelio darbo: nugriauti senąją kleboniją ir statyti naują.

Senoji klebonija buvo nupirktą 1914 tos parapijos pirmojo klebono kun. Juozo Krasnicko, pastačiusio naująją bažny-

čią. Po kun. J. Krasnicko, vėliau išvykusio į Lietuvą, toje klebonijoje gyveno ilgametis klebonas prel. Pranciškus Juškaitis, kun. Antanas Baltrušius, vėliau perkeltas klebonu į So. Bostoną, ir dabartinis klebonas kun. S. Saulėnas bei jo asistentas kun. Jonas Klimas.

Klebonija buvo persenuši ir reikalinga didelio remonto, ku-

ris nebeapsimokėjo. Aplink Nekalto Prasidėjimo bažnyčią pastatytą naują statybą — griaujami seni namai ir statomi nauji. Tad ir senosios klebonijos likimas buvo apspręstas. Sušaukęs parapijos tarybą, klebonas tarėsi ką daryti. Nuspręsta statyti naują kleboniją.

Klebono ir tarybos nusistatymui statyti naują kleboniją pritarė ir parapičiai. Šis darbas buvo pradėtas spalio 15, iškasant pirmąjį kastuvą žemės.

Prakasimo ceremonijoje dalyvavo miesto ir federalinės valdžios atstovai: J. F. Toomey, miesto tarybos narys W. J. Sullivan, mokyklinės komisijos atstovai D.A. Fantini ir kiti. Šalia Nekalto Prasidėjimo parapijos kunigų dar dalyvavo parapijos tarybos pirmininkas Kostas Samalis, vicepirmininkas J. Mackevičius, sekretorė J. Tasonienė, kasininkė M. Lukošienė, P. Puzinas, administracinės komisijos pirmininkas, Tasonienė, parapijos veiklos vadovė, M. Lukošienė ir Ona Walsh, A. Palaimienė, religinio auklėjimo vadovė, H. Samalėnė, E. Stankūnienė, H. Fleming ir kiti. Statybinio darbo formalaus momento pasižūrėti atvyko inžinierius Č. Mickūnas ir architektas E. Manomaitis su žmona.

Reikia džiaugtis, kad statybą atlieka lietuviai inžinieriai. Tai klebono kun. S. Saulėno nuopelnas.

Po oficialiosios dalies dalyviai buvo pavaistinti bažnytinėje salėje. Vaisės paruošė Moterų klubo narės. Buvo pasikalbėta, pasidalinta mintimis bei išpuoliais.

Mes džiaugiamės ir linkime sėkmės statybos vykdytojams ir prižiūrėtojams. Antrosios iškilmės būsimosios klebonijos įkurtuvės. Visi to laukiame.

Elena Vasyliūnienė

ŠACHMATAI

Veda Kazys Merkis

— Estų didmeistris Paul Keres iškopė į tarpt. turnyro lyderius San Antonio, Tex., turėdamas 7 taškus po devynių ratų. Sekė kiti du Sovietų didmeistrai: A. Karpov — 6 ir buv. pasaulio čempionas Tigran Petrosian — 5 tš. Pastarasis įveikė jūgoslavą S. Gligorič ir dar vieną, o šešias partijas baigė lygiomis su JAV didmeistriu Larry Evans ir kitais.

— Novi Sad tarpt. turnyrą laimėjo Sovietų didmeistris Lein 12-3 tš., JAV didmeistris P. Benko antras — II t., Ivkov, Planić (abu Jgs.) ir bulgaras Minoff po 9 1/2 tš. Devintu baigė amerikietis Donald Byrne 7 1/2 tš., dvilyktu prancūzas Rossolimo 6 tš.

— Palma de Mallorca (Ispanija) tarptautiniam turnyre dalyvauja stipri Sovietų trijūke: Averbach, Polugajevskij ir Korėno, greta ispano Pomar, argentiniečio Panno, čekio Smejkal, jugoslavų Liubojevič ir kitų.

— Europos spaudoje plinta žinios apie numatytą matčią Pietų Amerikoje, tarp pasaulio čempiono Bobby Fischer ir Brazilijos didmeistro MeckKing. Prizas 200,000 dol. Šis matčas neįeina į pasaulio čempionato ciklą.

— Bostono tarpklubinėse So. Bostono lietuvių komanda prieš penktadienį suklupo prieš M.I.T. antrąją 1 1/2 — 3 1/2. Tašką pirmoje lentoje iškovojo Algis Makaitis ir penktoje — William Shakalis pustašką. Kitos rungtynės gruodžio 15 prieš tą pačią M.I.T. komandą. Atrodo, kad mūsų vyrai atsirevanšuos už šį nelauktą pralaimėjimą.

— Paulius Tautvaišas laimėjo 500 dol. Pastarasis Tautvaišas laimėjimas Midwest turnyro Chicagoje buvo rekordinis visokeriopai, nes jame dalyvavo per 400 žaidėjų, kurių šeši meistrai ir ekspertai buvo aukščiau įvertinti už Tautvaišą pagal JAV "Ratings". Tautvaišas sausai paklojo visus penkiuos savo varžovus ir, laimėdamas pirmą vietą, gavo piniginių prizą 500 dol.

— Bostono Boylston klubo atvirose pirmenybėse Kazys Merkis pasidalijo antrą vietą savo grupėje, surinkęs 4-1 tašką (dvi partijas sužaidė lygiomis). Dalyvavo 74 žaidėjai. Turnyrą laimėjo buv. Bostono čempionas D. Harrington, surinkęs 4 1/2 tš. Turnyro favoritas meistras Weinstein (2336) liko su 3 1/2 tš., o kitas meistras J. Peters — 3 tš. Algis Leonavičius baigė su 3 1/2 tš. ir William Shakalis — 3 tš.

— "Lietuvos Universitetas", Pr. Cepėjo redaguotas veikalas, gali būti labai vertinga dovana draugam ir pažįstamiems Kalėdų proga. Gaunama už 20 dol. adresu: Liet. Prof. Dr. ja, c/o S. Dirmantas, 6616 So. Washtenaw, Chicago, Ill. 60629.

Z. IVINSKIO IR A. SALIO MINĖJIMAS

Pastaraisiais metais netekome mūsų dviejų didžiųjų liuanistų mokslininkų. Pirmą per Kūčias mirė istorikas prof. dr. Z. Ivinskis. Vos septyniems mėnesiams praslinkus, netekome kalbininko prof. dr. A. Salio. Jų abiejų pomirtinis minėjimas rengiamas gruodžio 10 Bostono Lietuvių Piliečių klubo III a. salėje.

Istorikas Simas Sužiedelis, Encyclopedia Lithuanica redaktorius, daugelio istorinių straipsnių autorius, kalbės apie savo seną bičiulį, buvusį kolegą dėstytoją Z. Ivinskį.

Apie prof. A. Salį tars žodį prof. dr. Alfred Senn. Kilme šveicaras, nuo 1921 iki 1930 profesorius Lietuvos universitete, gerai išmokęs lietuvių kalbą. Nuo 1930 Amerikoje. 1938 persikėlęs Pennsylvanijos universitetą Philadelphiajį, įsteigė slavų ir baltų studijų skyrių, populiarindamas jaunųjų amerikiečių kalbininkų tarpe liuanistikos studijas. Jo pastangomis ir prof. A. Salys buvo pakviestas Philadelphiajos universitetą. Paskelbęs liuanistikos veikalų ir straipsnių įvairiomis kalbomis. Svarbiausias jo darbas yra lietuviškai vokiškas žodynas. Pirmas ir dalis antro tomo paruošta bendradarbiaujant M. Niedermannui ir F. Brenderiui. Toliau šis žodynas buvo tik A. Senn ir A. Salio darbas. Visą žodyną sudaro penki tomai.

Pravartu būtų ir jaunimui

BOSTONO ŽINIOS

Istoriko dr. Zenono Ivinskio ir kalbininko dr. Antano Salio minėjimas įvyks gruodžio 10, sekmadienį, 3 val. popiet Lietuvių Piliečių Dr. ja salėje, So. Bostone.

Dr. Antanas Sužiedelis, profesorius Washingtono Katalikų Universitete, skaitė paskaitą LB Kultūros klube tema: Psichologijos skaičiavimo pagrindai. Jis kalbėjo ir apie jaunimo kongreso metu anketos būdu surinktas žinias apie to kongreso atstovus.

Aldona Dvarionaitė, pianistė virtuoze, iš Lenkijos, koncertavo eilę Europos miestų, atvyko į JAV. Koncertavo Hartford, Conn., New York, o pereiną sekmadienį ir Bostone, Kultūros Klubo patalpose, Internacionaliname Institute. Programoj buvo Čiurlionio, Jakubėno, Rachmaninovo, Skriabino, Chopino, Liszto ir Dvariono kūriniai. Izidorius Vasyliūnas, jos tėvo ilgametis studentas Kauno Konservatorijoje.

Naujų Metų sutikimą rengia Lietuvių Piliečių Draugija savo patalpose. Vakaro pradžia 8 val.

Naujas Bostono policijos komisijonierius kalbėjo susirinkime Newton. Jis prikišo, kad dauguma nenori padėti policijai. Jei norime, kad policija gerai atliktų pareigas, reikia su ja bendrauti, o ne vien tik kaltinti.

ateiti į šį minėjimą ir išgirsti apie lietuvių mokslininkų darbus, o ne didžiutis tuo, kad apie savus žmones nieko nežino.

Mielam mūsų choro nariui

Vincui Rokui,

jo mylimai motinai Lietuvoje mirus, reiškiamė nuoširdžiausią užuojautą.

New Yorko lietuvių vyrų choras
Perkanas

Mūsų mielam Klebonui

kun. Juozui Matučiu,

mirus jo motinai, gilią užuojautą reiškia

LMK Federacijos

Hartfordo klubas

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD, President

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigalius. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas—Assets virš \$213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES

- Regular a/c — 5% %
- 1 year Term Deposit — 5% %
- Special Notice a/c — 5% %
- 2 year Term Deposit — 6% %

— All Accounts Compounded Daily —

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE VOKIŠKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros. Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai.

Užikite — įsitikinsite!

9 DIDŽIUOLĖS KRAUTUVĖS 9

New York: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewood: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astoria: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6146
E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801

Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-8070

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ DOVANAS Į LIETUVĄ IR ĮVAIRIUS USSR KRAŠTUS, naudokitės patarnavimu plačiai žinomos firmos

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
(LICENSED BY VNESHPOSYLTORG)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA: 1776 BROADWAY, NEW YORK, N. Y. 10019 Tel. — 581-6590; 581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
Affiliated with PODAROGIFTS, INC.

Priima užsakymus butams, automobiliams, dovanų pažymėjimams, motociklams, šaldytuvams, televizijos imtuvams ir įvairioms kitoms sovietinėms prekėms, kurias galite užsakyti Lietuvoje ar USSR gyvenantiems giminėms. Papildomų žinių teiraukitės mūsų pagrindi nėje įstaigoje ar bet kuriame mūsų skyriuje. Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Seštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI

Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1900 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N. Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	467-8465
Buffalo 12, N. Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2808 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6755
Cleveland 13, Ohio — 1628 Kenilworth Avenue	771-0696
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Farmingdale, N. J. — Freewood Acres Rt. 9	363-0494
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos Campau Avenue	365-6740
Hartford 6, Conn. — 122-126 Hillside Avenue	249-6216
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
Newark, N. J. — 378 Market Street	642-2452
New York 3, N. Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York 3, N. Y. — 141 Second Avenue	475-7430
Philadelphia 23, Pa. — 631 W. Girard Avenue	769-4507
Rahway, N. J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
South River, N. J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N. Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
Trenton 10, N. J. — 1152 Deutz Avenue	392-0306
Utica, N. Y. — 963 Bleeker Street	732-7476

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Redakcija455-7281
Administracija452-2923
Spaustuvė452-6916
Vienuolynas455-7068
Kultūros Židinys827-9865

N.Y. ir N.J. lietuviškų organizacijų susirinkimas, New Yorko LB apygardos ir apylinkių iniciatyva, šaukiamas šį penktadienį, gruodžio 8 d. 8 v.v. Kultūros Židinyje. Bus kalbama apie vienkartinį vajų Židinio statybai.

Jaunimo pamaldos Kultūros Židinyje bus gruodžio 17 d. 11 val.

Tradicinės Kūčias New Yorko skautai ir skautės šiais metais rengia Apriškimo parapijos salėje gruodžio 10, sekmadienį. Visi dalyvauja organizuoti 11 val. mišiose. Po jų parapijos salėje sueiga, po sueigos-kūčios. Kadangi vietų skaičius ribotas, kūčiose dalyvaus tik skautai, skautės ir jų tėveliai.

Simo Kudirkos šaulių kuopos šventė bus sausio 21, sekmadienį. Pamaldos bus 11 val. Apriškimo parapijos bažnyčioje. Mišių metu bus pašventinta kuopos vėliava. Po pamaldų tos pačios parapijos salėje iškilminga akademija. Jos metu bus pagerbtas šaulių įkūrėjas Vladas Pūtvis jo 100 metų gimimo sukakties proga. Paskaitą apie jį skaitys prof. Vaidevutis Mantautas. Antrąją programos dalyje dalyvauja New Yorko liet. vyrų choras Perkūnas, vedamas Vytauto Strollos.

Aldona Stempuzienė, višiem gerai žinoma solistė iš Clevelando, dalyvauja šį sekmadienį koncerte, kuris skiriamas persekiojamai Bažnyčiai Lietuvoje prisiminti.

Sofijos Kačinskienės mezzinių paroda atidaroma šį savaitgalį, gruodžio 9 ir 10 Kultūros Židinyje. Parodą rengia birotietės. Oficialus parodos atidarymas bus šeštadienį 7 v.v. Į parodą atskiri pakvietimai nebus siuntinėjami.

LB Vairganto kultūros klubo susirinkimas bus gruodžio 17, sekmadienį, 4 v. popiet Kultūros Židinyje. Pradžioje bus pagerbtas New Yorko gyvenęs ir miręs dail. Povilas Puzinas. Apie jį trumpai kalbės dail. Juozas Bagdonas. Pagrindinė paskaita bus muziko Vytauto Strollos. Jis kalbės apie lietuviškas plokšteles ir iš garsinės juostos pailustruos įdomių ištraukų. Po susirinkimo — kavutė ir pasisvečiavimas.

Kario žurnalas sausio 7 d. 4 v. popiet Kultūros Židinyje rengia K. Ališausko knygos pirmo tomo "Nepriklausomybės kovos" pristatymą.

Apolonija ir Andrius Butai Padėkos šventės proga buvo nukirė į Seattle, Washingtono valstijoje. Aplankė sūnų Anatolijų su šeima, kurie prieš 3 mėnesius iš New Yorko ten persikėlė tarnybos reikalais. A.A. Butai ten praleido savaitę laiko ir turėjo progos apžiūrėti įdomų miestą ir gražias jo apylinkes.

Leidžiamas New Yorko lietuvių vardynas, kuriame bus galima rasti lietuviškų parapijų, organizacijų, prekybos įmonių, profesionalų, visuomenininkų adresai bei telefonai. Redaguoja Jadvyga Kregždienė, leidžia Amerikos Lietuvių Taryba.

Veronika Yomantienė, ilgas metus gyvenusi New Yorko apylinkėse, paskutiniu laiku gyvena St. Petersburg, Fla. Gavusi 1973 m. Darbininko kalendorių, rašo, kad kaip tik tokio kalendoriaus laukusi — su Vyti, Laisvės statula ir Gedimino pilim Vilnių. Darbininko spaudai remti siunčia 50 dol. auką ir per laikraštį sveikina visus savo pažįstamus ir draugus su Šv. Kalėdom ir Naujais metais. Už auką dėkoja Darbininko administracija.

Geriausia dovana vaikam — naujai išleista plokštelė "Seku pasaką". L. Rastenytė dainuoja ir pasakoja "Meškiuką Rudnosiu", "Laumę Daumę", "Devyniabrėlę", "Karalaitę ir oželį". Kaina 6 dol. Persiuntimas 50 c. Gaunama Darbininko administracijos.

Aleksandras Vaitekūnas ir Nijolė Šlapelytė susituokė lapkričio 25 Rochester, N.Y. Jaunavedžiai apsigyvens Toledo, Ohio. Jaunoji dėsto Detroito universitete, gi jaunas yra aeronautikos inžinierius. Vestuvėse iš New Yorko be motinos Vaitekūnienės dalyvavo: E. Pažemėnienė, Minkūnai, Vainauskai, Vladas Sidzikauskas su žmona.

Didžioji dailės paroda rengiama ir ateinančiais 1973 metais. Ji skiriama Lietuvos nepriklausomybės šventei atžymėti. Tai bus jau ketvirtoji tokios rūšies paroda, rengiama Lietuvių Bendruomenės New Yorko apygardos valdybos. Visi dabar kviečiami registruotis pas LB apygardos valdybos vicepirmininką kultūriniam reikalui — Paulių Jurkų. Galima rašyti į Darbininko redakciją arba darbo valandomis skambinti GL 5-7281. Namų adresas — 84-03 91 Street, Woodhaven, N.Y. 11421, tel. 441-6078.

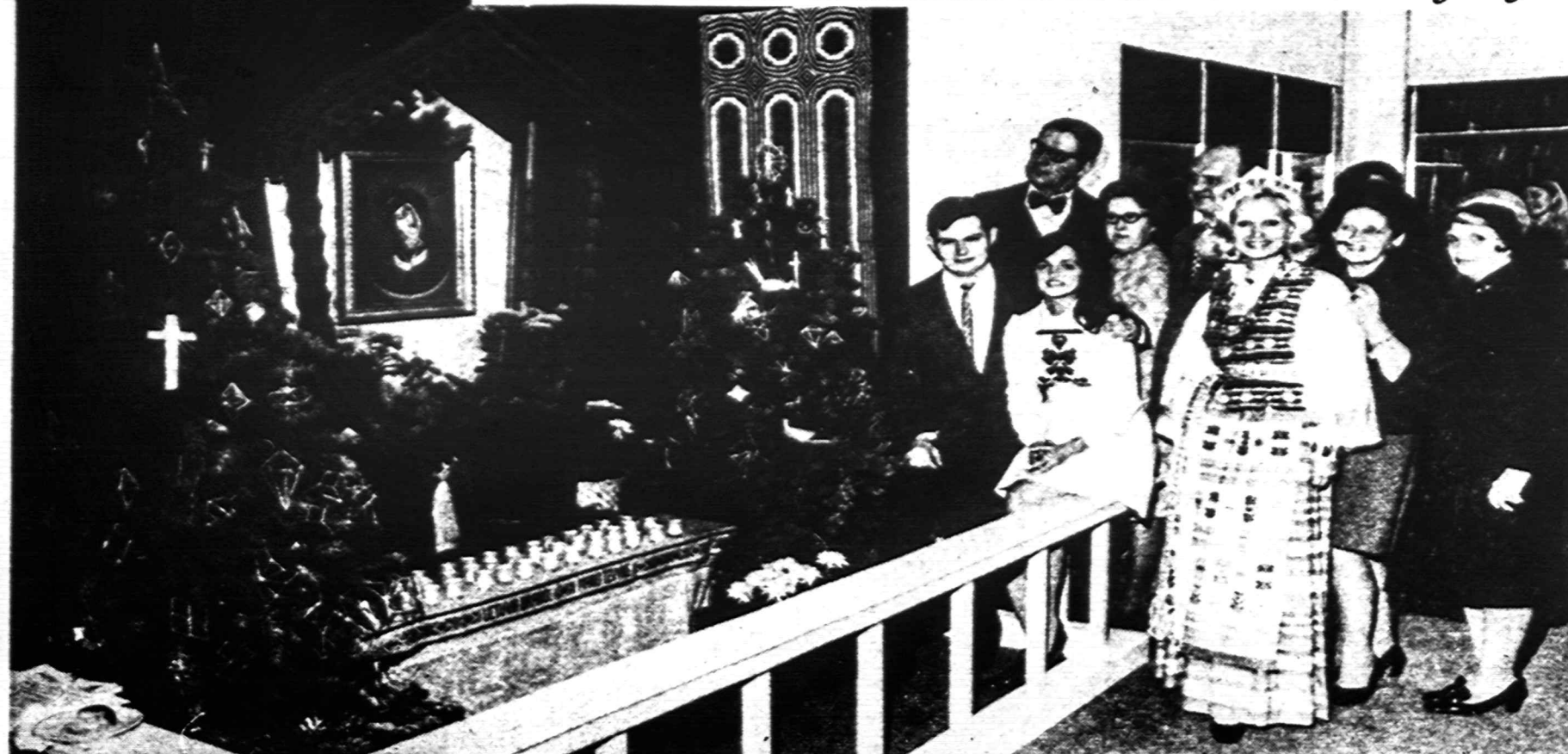
Darbininko skaitytojai, prisijusdami savo prenumeratą, kartu pridėda auką už kalendorių ir šiaip spaudai paremti: 15 dol. S. Kamaitis, Ridgewood, N.Y., 10 dol. Z. Krasauskas, Chicago, Ill., po 7 dol.: A. Batalin, Hot Springs, Arkansas, kun. V. Karalevičius, Jersey City, N.J., V.A. Bartys, Wanaque, N.J., O. Piešna, Westwood, Mass., A. V. Staknis, Elizabeth, N.J., St. Pundzevičius, Great Neck, N.Y., V. Prižgintas, Los Angeles, Calif., M. Slabok, St. Petersburg, Fla., 6 dol. Al. J. Vaitekūnas, Cumberland, R.I. Laiku apsimokėjusiem prenumeratą ir už spaudai remti skirtą auką dėkoja Darbininko administracija.

Sveikina gimines, draugus ir pažįstamus su Šv. Kalėdom ir Naujais metais per laikraštį ir vietoj kalėdinių kortelių aukoja: Eleonora ir Alfonsas Urbeliai (5 dol. Darbininkui ir 5 Kultūros Židiniui), Antanina Andriusienė (5 dol. Darbininkui), Emilija Gerulskienė (10 dol. Kultūros Židinio statybai), V. Geibavičius (5 dol. Kultūros Židiniui).

Moteryų Sąjungos 4-toji kuopa lietuviškas kūčias šiemet ruošia gruodžio 17, sekmadienį, 2 val. popiet, bažnytinėje svetainėje. Salė yra po Nekalto Prasidėjimo bažnyčia. Be tradicinių lietuviškų valgių, bus ir programa. Visi kviečiami gausiai dalyvauti. Bilieto kaina — 2 dol. 50 centų.

Dail. V. K. Jonynų skrybėlę kažkas per apsirinkimą pasiėmė lapkričio 25 per parodos atidarymą ir paliko savo skrybėlę. Dailininko skrybėlėje yra inicialinės raidės V.K.J. Prašom skambinti dailininkui darbo metu: AX 1-8190, vakare OL 7-0932.

LIETUVIŠKA KOPLYTĖLĖ IR KALĖDŲ EGLUTĖS HALLMARK GALERIJOJ

Hallmark Gallery New York'e įrengta lietuviška kopolytėlė ir Kalėdų eglutės. Nuotraukoje Lietuvos vyčiai iš k. James ir Kazytė Fitzgerald iš New Port, R. I., Regina Rūta Žymantaitė, II eilėje — Liet. gen. konsulas Anicetas Simutis, Anne Klem, Charles J. Visockis, padaręs kopolytėlę, koordinatorė Helen Kulber, Casimira Genevich. Nuotr. Charles Binkins

Lapkričio 21 Hallmark Gallery New York'e buvo atidaryta Kalėdų švenčių paroda. Ši bendrovė garsi tuo, kad spausdina kalėdinius sveikinimus — korteles. Jos centrinėje įstaigoje New York'e yra speciali galerija, kur švenčių metu surengiamos pritaikytos parodos. Šiemet pateko ten ir lietuviai. Lietuvių skyrius yra įrengtas pačiame galerijos centre.

Idėja bene bus kilusi vyčių tarpe. Jų atstovė Helen Kulber ėmėsi iniciatyvos ir buvo šio projekto koordinatorė. Ji pristatė Elizabetho, N. J., lietuvių bažnyčios altoriaus nuotraukas. Tą altorių buvo suprojektavęs dailininkas Jonas Subačius. Panašią kopolytėlę buvo leista įrengti ir šioje galerijoje.

Kopolytėlės darbus atliko Charles J. Visockis, puikus ir nagingas stalius. Jis suprojektavo visai naują kopolytėlę. Pats parengė visus braižinius ir pats ją padarė iš puikios riešuto medžio. Jis buvo pasitraukęs net iš tiesioginio darbo, kad trumpiausiu laiku atliktų darbą. Jam čia talkino Karl Gerber, taip pat specialistas stalius iš New Jersey. Į kopolytėlės padarymą sudėjo 190 darbo valandų. Kopolytėlė yra šešių ir pusės pėdos aukščio ir keturių ir pusės pėdos pločio. Padaryta labai gražiai ir meistriškai.

Kopolytėlėje yra įstatytas dail.

LMK Federacijos New Yorko klubo susirinkimas šaukiamas pas klubo narę p. Šileikienę, 86-09 96 St. Woodhaven, N.Y. gruodžio 17, sekmadienį, 3 v. popiet. Narės kviečiamos dalyvauti.

Naujų Metų sutikimą Kultūros Židinyje rengia K. Ž. statybos komitetas su ketvirtadienio ir penktadienio popiečių bendradarbiais. Įėjimo auka 10 dol. Vaisės V. Steponio. Vietas rezervuoti pas Danutę Šilbajorienę, tel. VI 6-7638; Živilę Jušienę, tel. 441-7831; Loreta Vainienę, tel. 296-8607; arba Vaclovą Steponį, tel. 441-7087.

Lietuviška trispalvė vėliavėlė gaunama už 75 c., su pastatymo kaladėle (baze) už 1 dol. Lietuviška ir JAV vėliavėlės su pastatymo kaladėle — 2.50 dol. Didesnį skaičių užsakant duodama nuolaida. Persiuntimo išlaidom pridėdama 50 c.

LB New Yorko apygardos valdybos ir apylinkių pirminkų posėdis buvo gruodžio 1, penktadienį, Kultūros Židinyje. Kalbėta įvairiais organizaciniais reikalais, nes ateinančiais metais bus LB rinkimai. Jau anksčiau buvo sumanyta surengti prel. J. Balkūnui pagerbimą. Jis yra vienas iš pagrindinių LB organizatorių, dalyvavęs jos tarybose. Tokį pagerbimą rengs LB centro valdyba, o jam talkins New Yorko apygardos valdyba. Pagerbimas bus rengiamas rudenį, kai bus jau pastatyta naujoji Židinio salė. Kalbėta ir apie Židinio statybą.

I. Paškevičiūtės tapytas Aušros Vartų paveikslas. Paveikslą paskolino Edvardas ir Kazimiera Genevichai.

Šiaudinukus padarė Anne Klem. Jai talkino Helen Sawicki ir Eugenija Karpiūtė, taip pat padėjo skautės iš 6-211 vienetų. Šiame vienete yra Helen Kulber anūkė Anita Dispensa. Visą projektą finansuoja Lietuvos vyčių Vidurio Atlanto ap-

skritis ir centro valdyba. Parėmė taip pat ir atskiros kuopos ir atskiri žmonės. Lešų dar trūksta. Laukiamos aukos.

Galeriją aplanko daugybė žmonių švenčių metu. Prašomi užėti ir lietuviai. Ji atidaryta nuo 9 r. iki 7 v.v. kiekvieną dieną, išskyrus šventadienius. Uždaroma sausio 3. Galerija yra kampas 5 Ave. ir 56 St. New York'e.

Sofijos Kačinskienės mezziniai. Jos rankdarbių paroda rengiama gruodžio 9 ir 10 Kultūros Židinyje. Rengia birotietės. Nuotr. L. Tamošaitis

MINĖJIMAS — KONCERTAS

1972 m. gruodžio 10 d., sekmadienį, 4 val. p. p.

ŠV. TOMO SALĖJE
(Jamaica Ave. ir 88 St.)

(BMT traukinio linija išlipsti Forest Parkway stotyje)

PROGRAMOJE:

- Susitelkimo valandėlė — Dr. K. Vailūno, Vilko pirm., žodis
- Susipažinimas su nauja knyga "Dabarties kankiniai" — Vyt. Volertas
- Solistė Aldona Stempuzienė
- N. Y. Vyrų choras "Perkūnas", dirg. Vyt. Strollos, akomp. Alb. Prižgintas, pirm. Z. Jūrys

— Bus galima įsigyti naują knygą —

KVIEČIAMSI VISI — LAUKIAME VISŲ!

Auka \$5.00 ir \$3.00

RENGĖJAI:

L. K. R. Šalpa
L. K. Moterų Kult. Dr-ja

Ar pilna Jūsų knygų lentyna?

Tikrai ne, jei joje dar nėra antologijos

LIETUVIŲ POEZIJA III

Tai K. Bradūno redaguota 670 pusl. knyga vardu "Lietuvių poezija išieivijoje 1945-1971".

Tai knyga, kurioje rasite 80 poetų, pradedant šviesuoju Vaitkum, baigiant jaunute Karužaite. O tarp jų — Aistis, Brazdžionis, Radauskas, Niliūnas, Nagys, Šlaitas, Mackus ir dar daugybė kitų, Jūsų mėgstamų poetų.

Tai puiki Kalėdų dovana! Dovanokite ją artimiesiems, arba — sau.

Kaina — \$13.

Ateities Leidykla
Mrs. M. Bajorunienė
17689 Goldwin Dr.
Southfield, Mich. 48075

Siunčiudol. ir prašau atsiųsti man "Lietuvių Poezija III".

Vardas ir pavardė

Adresas